

Szentlőrinci Kistérségi Óvoda és Bölcsőde

OM: 202346

Múlt és természet értékei

Pedagógiai Programja

Cím: Székhely 7940 Szentlőrinc, Liszt Ferenc utca 2.

Hatálybalépés dátuma: 2022. 09. 01.

Molnár Judit
Főigazgató

Tartalom

Alaptörvény.....	6
A Szentlőrinci Kistérségi Óvoda és Bölcsőde intézményi bemutatása, bevezető.....	7
1. Pedagógiai program küldetése- filozófiája (alapelvek, értékek, célkitűzések)	9
1.1. Óvodakép	10
1.2. Gyermekkép	10
2. Az óvodai nevelés feladatai	11
2.1. Az egészséges életmód alakítása	11
2.2. Érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés biztosítása	12
2.3. Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.....	12
2.4. Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek fejlesztése	13
2.4.1. A különleges bánásmódot igénylő gyermek fejlesztése.....	13
2.4.1.1. Sajátos nevelési igényű gyermek fejlesztése.....	13
2.4.1.1.1. Sajátos nevelésű igényből eredő hátrányok csökkentését szolgáló speciális fejlesztő tevékenységek	14
2.4.1.1.2. Testi fogyatékos, mozgásában korlátozott gyermek fejlesztése	14
2.4.1.1.3. Látássérült gyermek fejlesztése	15
2.4.1.1.4. Hallássérült gyermek fejlesztése.....	15
2.4.1.1.5. Értelmi fogyatékos gyermek fejlesztése	16
2.4.1.2. Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő gyermek fejlesztése	16
2.4.1.3. Kiemelten tehetséges gyermek fejlesztése	16
3. Az óvodai élet megszervezésének elvei.....	18
3.1. Személyi feltételek.....	18
3.2. Tárgyi feltételek	19
3.3. Hetirend.....	20
3.4. Napirend	20
3.5. Tevékenységi formák szervezési jellemzői	22
3.6. Fejlődés nyomon követése.....	22
3.7. Befogadás	22
3.8. Az óvoda kapcsolatrendszere	23
4. Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek	24
4.1. Hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek differenciált fejlesztésének programja	24
5. A gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenység	25
6. A szülő, a gyermek, a pedagógus együttműködésének formái	26
7. Az egészségnevelés és környezettudatos magatartás nevelési elvei	26
7.1. Az egészségfejlesztési program/egészségvédő program.....	26
8. Gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	29
9. A nemzetiségi óvodai nevelés célja és feladatai	30
9.1. Óvodai német kétnyelvű nemzetiségi nevelés	30

10.	Pedagógiai munka dokumentációja, gyermeki fejlettség állapotának mérése	30
11.	Óvodai fejlesztő program	31
12.	Bevezető, Szentlőrinc 001, 009 feladatellátási hely	31
13.	Néphagyományok, népszokások átörökítése.....	32
13.1.	A néphagyományok tartalma az egyes tevékenységi formákban	33
13.2.	Az óvodában ünnepelhető jeles napok időrendben	33
14.	A környezettudatos magatartásra nevelés, környezetvédelem	36
15.	Óvodai élet tevékenységformái.....	37
15.1.	Játék	37
	Feladatok.....	37
	A fejlődés jellemzői óvodáskor végére	38
	Funkcionális eszközök	38
15.2.	Verselés, mesélés.....	39
	Feladatok.....	39
	A fejlődés jellemzői óvodáskor végére	40
	Funkcionális eszközök	40
15.3.	Ének, zene, énekes játék, gyermektánc	40
	Feladatok.....	40
	A fejlődés jellemzői óvodáskor végére	42
	Funkcionális eszközök	42
15.4.	Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka	42
	Feladatok.....	42
	A fejlődés jellemzői óvodáskor végére	43
	Funkcionális eszközök	44
15.5.	Mozgás	44
	Feladatok.....	44
	A fejlődés jellemzői óvodáskor végére	45
	Funkcionális eszközök	45
15.6.	A külső világ tevékeny megismerése	45
	Feladatok.....	45
	A fejlődés jellemzői óvodáskor végére	47
	Funkcionális eszközök	47
15.7.	Munka jellegű tevékenységek.....	48
	Feladatok.....	48
	A fejlődés jellemzői óvodáskor végére	48
	Funkcionális eszközök	49
15.8.	Tevékenységben megvalósuló tanulás	49
	Feladatok.....	50
	A fejlődés jellemzői óvodáskor végére	50

Funkcionális eszközök	51
16. Nevelőtestület tagjai számára ajánlott/kötelező szakirodalom és egyéb forrásanyagok	52
I. Tagóvodák kiegészítése a Pedagógiai Programhoz	53
II. A Pedagógiai Program elfogadása, érvényessége, módosítása	53
III. Legitimációs záradék	54

Alaptörvény

Magyarország Alaptörvénye

Törvények

2011.évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről

1997.évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról

Rendeletek

363/2012. (XII.17.) számú Korm. rendelet az óvodai nevelés országos alapprogramjának kiadásáról

20/2012. (VII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról

2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról

2011. évi CLXXIX. törvény a nemzetiségek jogairól

Az 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségének biztosításáról

15/1998. (IV.30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről

326/2013. (VIII.30.) Korm. rendelete a pedagógusok előmeneteli rendszeréről

Az óvoda hatályos Alapító Okirata

Nevelőtestületi határozatok

A Szentlőrinci Kistérségi Óvoda és Bölcsőde intézményi bemutatása, bevezető

2008. július, 1-től a Szentlőrinci Kistérséget lefedő integrált oktatási központ jött létre (SZONEK). Az új intézmény fenntartását a Szentlőrinci Kistérségi Többcélú Önkormányzati Társulása vette át.

2013.01.01.- én intézményünk az iskoláktól külön váltan Szentlőrinci Kistérségi Óvoda és Bölcsőde önállóan gazdálkodó intézményként folytatta működését. Szentlőrinci Többcélú Önkormányzati Társulás Fenntartásában, egy intézményi vezetéssel az alábbi szerkezetben: Szentlőrinci Kistérségi Óvoda és Bölcsőde Liszt Ferenc Utca 2. lett a székhely, mely 1 telephellyel és 4 tagóvodával rendelkezik. Gazdálkodási és munkaügyi feladatokat Szentlőrinc Város Közös Önkormányzati Hivatala látja el. Az Európai Unió –TOP-1.4.1-16-BA1-2017-00010 által 265,33 millió forint támogatásból intézményünk a Szentlőrinci Kistérségi Óvoda és Bölcsőde Szentlőrinc, Liszt Ferenc u. 2. Székhely munkálatai 2019.06.01-én megkezdődtek. A felújított épületben kettő bölcsődei csoport, egy óvodai csoport, egy fejlesztőszoba és egy multifunkcionális terem kialakítására került sor. A felújított épület 2022. április 11.-én került sor az épület átadására.

Szentlőrinc Liszt Ferenc utca 2. székhely intézményben 2022.09.01.napjától 6 óvodai csoporttal és kettő bölcsődei csoporttal működik. A telephely Arany János utca 22. épületben három óvodai csoport működik. 2022. szeptember 1.-től a Királyegyházai Tagóvoda kiválására került sor. 2024. 09.01.-től az Arany János utca 22. szám alatt egy csoportos bölcsőde működik.

1. Szentlőrinci Kistérségi Óvoda és Bölcsőde
Székhely címe: 7940 Szentlőrinc, Liszt Ferenc utca 2.
2. Szentlőrinci Kistérségi Óvoda és Bölcsőde.
Telephely címe: 7940 Szentlőrinc, Arany János utca 22.
3. Szentlőrinci Kistérségi Óvoda és Bölcsőde Bükkösi Tagóvodája
Tagóvoda címe: 7682 Bükkösd, Vörösmarty u. 3.
4. Szentlőrinci Kistérségi Óvoda és Bölcsőde Bicsérdi Tagóvodája
Tagóvoda címe: Bicsérd, Rózsa u. 29/a
5. Szentlőrinci Kistérségi Óvoda és Bölcsőde Szabadszentkirályi Tagóvodája
Tagóvoda címe: 7951 Szabadszentkirály, Ady E u. 37/a

Óvodai specialitásaink:

- Egészséges életmód kialakításának igénye
- Gyermekközpontúság érvényesítése
- Szoros szakmai együttműködés az intézmény és tagóvodák, telephely és általános iskolákkal (óvoda – iskola átmenet támogatása).
- Zöld óvoda
- Erdei Óvoda program (Szentlőrinc)
- Örökös Zöld Óvoda (Szentlőrinc)
- Környezetvédelem, természetvédelem, környezettudatos magatartásra, fenntarthatóságra nevelés
- Madárbarát óvoda
- Referencia intézmény (Szentlőrinc, Bükkösd)
- Tehetséggondozás, tehetségsegítés (tehetségműhely működtetése Szentlőrinc, Bükkösd)
- Néphagyományok átélése, átörökítése (Szentlőrinc, Bicsérd)
- Mozgásfejlesztés (Szabadszentkirály, Bicsérd)
- Esélyteremtés, hátránykompenzáció (Bükkösd, Szabadszentkirály)
- Hospitálási rendszer működtetése

- Inkluzivitás folyamatelvű megközelítése, inkluzív környezet, befogadó szemlélet
- Német kétnyelvű nemzetiségi nevelés (Bükkösd)
- Bázisintézményi feladatok ellátása (Szentlőrinc Liszt Ferenc utca 2) Intézmény szakmai dokumentációjának átadása, ismertetése, szakmai anyagok bemutatása, szakmai műhely szervezése vezetése. Felelős a főigazgató.

Szentlőrinc Helyzetelemzés

Szentlőrinc Baranya vármegye nyugati felében levő kb.: 5800 lakosú, Pécs és Szigetvár között fekvő, forgalmas vasúti csomóponttal rendelkező, minden irányból könnyen elérhető kisváros. Változó szociokulturális háttérrel rendelkeznek a családok. A lakosság nagy aránya foglalkozik mezőgazdasági tevékenységgel.

Történeti áttekintés

Intézményünk, az akkor még a Liszt Ferenc Úti Napköziotthonos Óvoda és Bölcsőde 1977-ben, a település második óvodájaként létesült 4 óvodai csoporttal. 1980-ban a már a következő évben az emelkedő gyermeklétszám miatt az eredetileg tornaszobának épült helyiségből is csoportszobát kellett kialakítani. 1980-óta intézményünk 5 csoportos óvodaként működik, ahol a csoportok kialakítása a jelentkezők összetétele, igényei alapján szükség szerint történik. 1997. Március 1-től bölcsődei csoportot is működtetünk. Szentlőrinc Város Önkormányzati Testülete – a társult önkormányzatok egyetértésével – 2007. július 1-től Szentlőrinci Oktatási Nevelési Központ (SZONEK) néven összevonta a város oktatási-nevelési intézményeit.

2008. július, 1-től a Szentlőrinci Kistérséget lefedő integrált oktatási központ jött létre. Az új intézmény fenntartását a Szentlőrinci Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulása vette át. Az önkormányzatok fenntartási és finanszírozási feladatai - az intézményi vagyon megtartása mellett – továbbra is megmaradtak.

2011.-ben az Arany János Utcai Óvoda, telephelyünk lett. Az Óvodát 1901-ben alapította egy csoporttal - Szentlőrinc Községi Elöljárósága. 2012.szeptember 01-től összevonásra kerültek Szentlőrinc óvodái. 2013. január 01. Szentlőrinci Kistérségi Többcélú Önkormányzati Társulás fenntartásában működik intézményünk a Szentlőrinci Kistérségi Óvoda és Bölcsőde.

A gyermekek szociokulturális jellemzői

Szentlőrinci Kistérségi Óvoda és Bölcsőde

Szentlőrinc

A gyermekek összetétele rendkívül heterogén. Megtalálhatóak a kedvező otthoni körülmények között élő gyermekek ugyanúgy, mint a hátrányos helyzetűek. A szülők kisebb százaléka középiskolai és felsőfokú végzettséggel rendelkezik. Rendezett családi környezetből, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, egy szülős családokból és ingerszegény környezetből is kerülnek intézményünkbe gyermekek.

A család, nevelő szerepe egyre inkább háttérbe kerül, egyre több a beilleszkedési, tanulási, magatartási problémákkal küzdő gyermek. Növekszik azon gyermekek száma, akiknél naponta tapasztalható a szabályok nélküli, megengedő családi nevelés.

Bükkösd Tagóvoda:

Bükkösd szép természeti környezettel rendelkezik, Pécstől 25km-re található, 1200 fő alatti település. Cserdi, Helesfa, Dinnyeberki településekről érkeznek még gyermekek az óvodánkba. A munkalehetőségek száma csekély, a szülők egy része alacsony iskolázottságú vagy szakképzetlen. Az elszegényedés hatásai érezhetőek ugyan néhány család esetében, de vannak rendezett családi környezetben élők, értelmiségi szülők gyermekei is óvodánkban, ezért a gyermekek szociokulturális hátterük és kognitív képességük között nagy eltérés mutatkozik.

Szabadszentkirályi tagóvoda

Óvodánkba Szabadszentkirály, Gerde, Pécsbagota, Velény községek közigazgatási területéről érkeznek gyermekek, akik szociális és műveltségi területen egyaránt nagy eltérést mutató családokból indulnak. A legjellemzőbb a 3 vagy több gyermeket nevelő, de előfordul az 1, 2 gyermeket nevelő család. A szülők iskolai végzettségére a 8 általános és a szakmunkás végzettség a legjellemzőbb, kisebb arányban a középiskolai és főiskolai végzettség. A családok többsége szerény anyagi körülmények között él, igen magas a munkanélküliek aránya.

Bicsérdi tagóvoda

Az óvoda 2010. óta teljesen felújított épületben működik, valamint multifunkcionális teremmel bővült az épület. 2020-ban megvalósult az épület újabb bővítése melynek során, orvosi szoba/elkülönítő helyiség és fejlesztő szoba került kialakításra. A tárgyi eszköz ellátottsága megfelelő, fejlesztése folyamatos. A gyermekek azonos, szociokulturális háttérből érkeznek, rendezett családi, környezetből, három településről, Boda, Zók és Bicsérd, Szülők iskolai végzettsége változatos megosztást mutat, a nyolc általános iskolai végzettségtől a diplomával rendelkező szülőkig. Kiemelt feladatunknak tekintjük a környezetvédelmet, környezettudatosságra nevelést a jeles napok, hagyományok ápolásával, valamint a Mozgáskultúra átfogó, sokszínű fejlesztését.

1. Pedagógiai program küldetése- filozófiája (alapelvek, értékek, célkitűzések)

- A gyermekek és a természet közötti szoros kapcsolat, a pozitív fenntartható érzelmi viszony kialakítása során váljon belső igényükké a természetet óvó-védő magatartás, valamint nemzeti identitás tudatuk megalapozásának elmélyítése, a környezetükben jól tájékozódó, nyitott, érdeklődő, önmagukat értékelni tudó, másokat elfogadó és együttműködő gyermeki tulajdonságokkal rendelkezzenek, a hagyományokat tisztelő emberré váljanak.
- Alkalmazott pedagógiát, eszközöket, módszereket a gyermekek személyiségéhez és érési üteméhez igazítjuk, ezzel segítve a gyermekek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását.
- Hátránykompenzáció, a hátrányok csökkentése, az életkori és egyéni sajátosságok, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével.
- Esélyegyenlőség biztosítására.
- A gyermekek jogainak, emberi méltóságának tiszteletben tartása és megerősítése, mindenkor és minden helyzetben a gyermekek érdekeinek figyelembevétele.
- Pedagógiai és fejlesztő tevékenységünket meghatározza a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek közvetítése.
- Jeles napok, ünnepi szokások megismertetése mellett a népszokások hagyományok átélése, hogy a gyermekek érezzék át a hétköznapi és ünnepnapok várakozását, ritmusát, éljék át a hagyományos ünneplést és ünnepekhez tartozó jókívánságok, köszöntők, dramatikus népszokások, néptánc megismerése által.
Népszokásokkal való ismerkedés bővítése a gyermekek ismereteit, segítse elő az olyan gyermeki magatartás kialakulását, amelyben a hagyományörzés, a népi kultúra, nemzeti értékeink megbecsülése áll.

1.1. Óvodakép

Az óvoda a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig. Az óvoda pedagógiai tevékenység rendszere és tárgyi környezete biztosítja az óvodás korú gyermek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit.

Az óvodai nevelés az alapelvek megvalósítása érdekében gondoskodik:

- Gyermeki szükséglet kielégítéséről, az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről.
- Testi, a szociális és az értelmi, érzelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakításáról.
- Gyermeki közösségben végezhető sokszínű - az életkornak és fejlettségnek megfelelő tevékenységről, különös tekintettel, a mással nem helyettesíthető játéokra.
- Tevékenységeken keresztül az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltség tartalmakról, emberi értékek közvetítéséről, a gyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi, tárgyi környezetről.
- Partnereinkkel együtt kívánjuk a valódi értékeket megtalálni, és közvetíteni környezetünk, és gyermekeink felé.
- Hazájukat elhagyni kényszerülő családok (a továbbiakban: migráns) gyermekeinek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását.
- Szeretetteljes, gyermekközpontú, családias légkör, a biztonságos, esztétikus környezet kialakítása adja gyermekeink életterét, ahol a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatásáról és az esélyegyenlőség megteremtéséről.
- A kiemelkedő képességű, a szociálisan hátrányos helyzetű, és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, kapjanak lehetőséget az egyéni fejlődési ütemükhöz mért differenciált fejlesztéshez.
- Hátránycsökkentő szerep eredményes megvalósítása.
- Biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, az interkulturális az emberi jogok és alapvető szabadságok védelmét.
- Nemzetiségi nevelés során valósuljon meg a társadalmi érzékenység tudatos fejlesztése. A pedagógiai tapintat elemeinek érvényesítése a gyakorlatban: a gyermek és a szülő méltóságának tiszteletben tartása, a családtagok elfogadása. Nemzetiséghez tartozó gyermekek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, átörökítését nyelvi nevelését, a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét. (Bükkösi Tagóvoda)

1.2. Gyermekkép

A személyiség szabad kibontakoztatásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet szerepe meghatározó. Biztosítjuk minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, s meglévő hátrányai csökkenjenek. Előítélet kibontakozásának nem adunk helyet.

Az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó, ennek megfelelően a gyermeki személyiség teljeskörű kibontakoztatására valósul meg. A gyermeki személyiség teljes kibontakoztatása, az emberi jogok, a gyermekeket megillető jogok, alapvető szabadságok tiszteletben tartása, az egyenlő hozzáférés biztosítása. A gyermeket, - mint fejlődő személyiséget – gondoskodás és különleges védelem illeti meg. Gyermekképünk elvei szoros összefüggésben állnak óvodaképünk tartalmával és elveivel. A tevékeny mindennapok hatására, a gyermekek testileg, lelkileg fejlett, egészséges, harmonikus, önálló és együttműködő gyermekké válnak,

életkoruknak megfelelő ismerettel rendelkezzenek, akik tisztelik és elfogadják társaikat, ismerik, szeretik, védik környezetüket, a természetet. Olyan gyermeki magatartás kialakítását kívánjuk elősegíteni, amelynek lényeges eleme, majd felnőtté váláskor is - nemzeti értékeink megbecsülése. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek különleges bánásmóddal, befogadó – inkluzív pedagógiai szemléletű környezetben és nyitott intézményi rendszerben éljenek, fejlődjenek.

2. Az óvodai nevelés feladatai

2.1. Az egészséges életmód alakítása

Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, tisztálkodás, higiéniai szokások kialakítása, egészséges táplálkozás ösztönzése, gyermek testi fejlődésének elősegítése.

Kiemelt célja:

A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása

Az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése, a gyermek testi-lelki szükségleteinek kielégítése.

Feladatok:

- A gyermek edzetségének, fokozott mozgásigényének kielégítése, a mindennapos szabad mozgás biztosítása.
- Helyes testápolási, öltözési, étkezési, pihenési szokások kialakítása.
- Gyermekek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása
- A családdal együtt a gyermekek egészséges életritmusának kialakítása, személyiségfejlődésének elősegítése.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetén – megfelelő szakember bevonásával – óvodapedagógus és szülő együttműködésével a speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi-lelki nevelési feladatok ellátása.
- Bensőséges gyermek, óvodapedagógus, gyermek, dajka kapcsolat kialakítása.
- Kialakított csoportmagatartások betartásának figyelemmel kísérése, reális, a gyermek egyéni fejlődéséhez viszonyított, fejlesztő értékelés.
- Gyermekek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése; a gondozási tevékenységeknél a gyermek intim szférájának biztosítása.
- Harmonikus, összerendezett mozgás, gyermeki testi képességek fejlődésének elősegítése;
- Gyermekek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése;
- Egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása;
- Gyermekek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása.
- Elsősegély nyújtási ismeretek megalapozása a védőnők együttműködésével. „Az óvodások baleset-megelőzési, elsősegély-nyújtási ismeretei, gyakorlati készségei fejlesztése érdekében tartandó program alapján, kidolgozó Dr. Kutnyánszky Valéria.

2.2. Érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés biztosítása

Kiemelt célja:

A gyermek egyéni képességeinek, érdekeinek, személyiségének kibontakoztatása, érzelmi biztonságot nyújtó környezetben. Eltérő életmód, kultúra, szokásrendszer kölcsönös elfogadása, családdal történő együttműködés keretében. Gyermek számára a csoporttal való együttműködés váljon igénnyé, de a gyermeki szükségleteknek, igényeknek megfelelően az egyedül való tevékenykedés is biztosított legyen. Az óvoda egyszerre segítse a gyermek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését, én tudatának alakulását és engedjen teret önkifejező törekvéseinek.

Feladatok:

- A rendszeres, érzelmeiben gazdag beszélgetések, tevékenységek óvodapedagógus-gyermek, gyermek-dajka, gyermek-gyermek kapcsolat és az óvoda valamennyi alkalmazottjával pozitív attitűd, érzelmi állapot jellemezze. Érvényesüljön a kapcsolatokban a nyitottság, a szeretetteljes magatartás. Modellértékű legyen az óvodapedagógus, a dajka, pedagógiai asszisztens és valamennyi alkalmazott pozitív példaadása a helyes kommunikációjában és viselkedésében.
- Alakuljon ki és erősödjön az együttérzés, figyelmesség, segítőkészség, őszinteség, pontosság, szorgalom, önfegyelem, kitartás, igazságosság és igazmondás tulajdonsága.
- Környezettudatos viselkedés és magatartásminták alakítása.
- Inkluzív szemlélettel a különbözőség elfogadásának segítése az óvoda nevelje a gyermeket annak elfogadására, megértésére, hogy az emberek különböznek egymástól.
- A spontán szociális tanulásban a komplex viselkedésminták beépítése a gyermeki viselkedésbe.
- Állandó értékrend megteremtése.
- A gyermeket az óvodában érzelmi biztonság, állandó értékrend, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör vegye körül.
- Óvoda alkalmazottai és a gyermek, a gyermekek, valamint az óvodai alkalmazottak közötti kapcsolatot pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze.
- Az óvoda egyszerre segítse a gyermek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését, én tudatának alakulását, és engedjen teret önkifejező törekvéseinek.
- Szocióemocionális pedagógiai terápia, Dr. Göbel Orsolya: "Varázsjátékok" alkalmazása a pedagógiai folyamatokban, minden tagóvodában.

2.3. Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat. Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció, különböző formáinak alakítása – beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabályközvetítéssel – az óvodai nevelőtevékenység egészében jelen van. Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére szükséges figyelmet fordítani.

Kiemelt célja:

Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés, a gyermek természetes beszéd és kommunikációs kedvének fenntartása és ösztönzése.

A gyermek spontán és irányítottan szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, célirányos bővítése.

Feladatok:

- A változatos tevékenységek biztosítása, anyanyelv, kommunikáció, az értelmi képességek: érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás fejlesztése.
- A gyermek érdeklődésének sokoldalú felkeltése, a tevékenykedés és a szóbeliség összekapcsolása.
- Beszélgető környezet megteremtése.
- Az óvoda inkluzív szemlélettel, gyermekközpontú nevelési attitűddel a gyermeki személyiség kibontakoztatását biztosítva minden gyermek számára az egyenlő hozzáférés lehetősége adott.
- Minden gyermek a maga ütemében, igénye és képességei alapján fejlődhet.
- A gyermek egyéni érdeklődésére, kíváncsiságára, tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítása.
- Gyermek természetes beszéd és kommunikációs kedvének fenntartása, ösztönzés.
- A gyermek kommunikációjának meghallgatására az óvodapedagógus legyen nyitott, érdeklődő figyelemmel kísérje gyermeki kérdéseit.

2.4. Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek fejlesztése

Óvodapedagógus feladata:

Legyen képes felismerni és azonosítani a beilleszkedési tanulási és magatartási problémákat, sajátos nevelési igény, hátrányos helyzetet valamint a tehetségígéretes gyermeket, és a mindennapi nevelő-oktató munkában saját kompetencia határaikon belül alkalmazni a prevenció és a segítségnyújtás különböző formáit, valamint a gyermekekről készült diagnózist követően egyéni fejlesztési terv alapján a gyermekek optimálisan fejlesztését végezni.

2.4.1. A különleges bánásmódot igénylő gyermek fejlesztése

- Az egyéni bánásmód elvét alkalmazva fejlesztjük a gyermeket az egyéni fejlesztési mutatók figyelembevételével a szükséges szakember bevonásával.

Óvodapedagógus feladatai:

Különleges bánásmódot igénylő gyermekek tehetséggondozásának megtervezése.

- Ismerje a hátránycsökkentés fogalmát, lehetőségeit, módszereit.
- Azonosítsa a szociokulturális háttér összetevőit.
- Esélyteremtő módszerek, hátránycsökkentő pedagógiai módszerek gyakorlati alkalmazása. Ismerje a gyermekek képesség fejlődését, hátránycsökkentését támogató bemutató módszereket, eljárásokat, technikákat, játékokat.
- Gyermekekről készült diagnózis követően prognózis felállítása, fejlesztési terv készítése,
- Szükség esetén megfelelő szakember kontaktsegítségének kérése, bevonása.
- Integráció és inklúzió óvodai nevelésben való szerepének ismerete valamint az esélyegyenlőség biztosításában, hátránycsökkentésében.
- Speciális igények felismerése, hátránycsökkentés lehetőségeinek, módszereinek felismerése, alkalmazása.

2.4.1.1. Sajátos nevelési igényű gyermek fejlesztése

Óvodáinkba kizárólag az integráltan nevelhető gyermekek ellátásához szükséges tárgyi és személyi feltételeket biztosítjuk. Gyógypedagógiai ellátást igénylő gyermekekhez, szakemberekkel kötött szerződéssel biztosítjuk a szakszerű ellátást.

A Járási Szakértői Bizottság biztosítja a logopédiai és a fejlesztő pedagógusi ellátást korlátozott mértékben.

Nevelés célja:

- a tartalmi szabályozás és a gyermeki sajátosságok összhangjának megteremtése,
- a nevelés-fejlesztésben az optimális terhelhetőség megállapítása,
- a fejlesztés a megfelelő területeken valósuljon meg,
- az elvárások igazodjanak a fejlődés lehetséges és valóságos üteméhez,
- a fejlesztő célú programok váljanak a napi nevelő-fejlesztő tevékenység tartalmi részévé.

Általános elvek:

- a gyermekek iránti elvárást a sajátos nevelési igény jellege és mértéke határozza meg,
- a gyermek terhelhetőségét biológiai-fiziológiai állapotának ismeretében határozzuk meg,
- a sajátos nevelési igényű gyermekek bármely területen kiemelkedő teljesítményre is képesek lehetnek, ennek felismerése és gondozása, fejlesztése kiemelten kezelendő,
- a sajátos nevelési igény esetén indokolt lehet speciális segédeszköz használata, melynek elfogadtatása és azok következetes használata a nevelésben folyamatos feladat,
- a fejlesztés rövid és középtávú céljai minden esetben pszichológiai képességmérés, állapotmérés, a fejlettségi szint és a szociális adaptáció követése alapján, egyéni fejlesztési tervben meghatározva, speciális módszerek és eszközök használatával határozhatók meg,
- szükséges lehet az óvodai környezet speciális kialakítása és a speciális módszerek alkalmazásához képzett szakember igénybevétele, vagy annak iránymutatásai alapján történő nevelés, fejlesztés.

Nevelési alapelvek:

- Óvodánk nevelőtestületeinek, teljes alkalmazotti körének és partnereinek részvételével teremtjük meg a szeretetteljes óvodai légkört, melyben a gyermekeket megbecsülés és szeretet övezi.
- A gyermekek személyiségi jogainak tiszteletben tartása mellett végezzük nevelő, személyiségfejlesztő tevékenységünket az életkori sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével.
- Nevelőmunkánk folyamatában prioritást élvez az óvodapedagógusok és alkalmazottak toleráns és elfogadó magatartása, az egyedi, másfajta értékek pozitív irányú megközelítésének érvényesülése.
- A megértő, együtt érző, elfogadó és segítőkész gyermekszeretet a nevelés-fejlesztés minden területén jellemző óvodánk dolgozóinak emberi attitűdjére.
- Az óvodapedagógusok szakmai tudása, önképzéssel és továbbképzéseken való részvétellel folyamatosan fejlődik.
- Egységes, közösen kialakított értékrend és normarend szellemében végezzük pedagógiai munkánkat.

2.4.1.1.1. Sajátos nevelésű igényből eredő hátrányok csökkentését szolgáló speciális fejlesztő tevékenységek

Elfogadjuk, hogy a csoportjainkba járó gyerekek nagyon sokfélék. Nekünk pedig az a dolgunk, hogy mindezeket a gyerekeket megszólítsuk, hatékonyra, „éppen neki” megfelelővé tegyük az óvodát. Minden gyermeknek – függetlenül adottságaitól, szociális környezetétől, esetleg sérülésétől – szüksége van a biztonságot nyújtó, szorongásmentes környezetre, ahol figyelembe veszik életkori és egyéni jellemzőit, szeretik és elfogadják.

2.4.1.1.2. Testi fogyatékos, mozgásában korlátozott gyermek fejlesztése

A különleges gondozási igényt meghatározza a károsodás keletkezésének ideje, formája, mértéke, területe.

Fejlesztés területei:

- Tágabb, szűkebb környezet minél sokrétűbb megismertetése.
- Életkornak megfelelő tapasztalatok megszerzése.
- A tanult mozgás alkalmaztatása.
- Akadálymentes közlekedés biztosítása.
- Mozgáshoz szükséges eszközök biztosítása (pl. lejtő, kapaszkodó).
- Önállóságra nevelés.
- A napirend egészét átszövő mozgáskorrekciós helyzetek alkalmazása.
- Speciális fejlesztés.

2.4.1.1.3. Látássérült gyermek fejlesztése

A látássérült gyermekek közül (vakok, alig látók és gyengén látók) intézményünk a gyengén látó gyermekek nevelését látja el. Szülő kérésére és szakszolgálat együttes ajánlásával más esetekben is fogadunk látássérült gyermekeket.

Fejlesztés területei:

- A látási kontroll hiányosságainak korrigálása minden látássérült gyermeknél, a fizikai terhelhetőségük figyelembevételével.
- A közösséghez való alkalmazkodás, viselkedési formák megtanulása, gyakorlása.
- Önkiszolgálás megtanítása.
- Tárgyak és helyük megismerése.
- Rendszeret, higiénia, különösen a szem és a kéz tisztán tartása.
- Testtartási hibák megelőzése, helyes testtartás megtanítása.
- Nagymozgás fejlesztése: mozgáskoordináció, mozgásbiztonság.
- Finommozgás fejlesztése: a kézügyesség fejlesztése, írás előkészítése.

Gyengén látó gyermekeknél még:

- Látás-, mozgáskoordináció fejlesztése: finom-, és nagymozgások esetében egyaránt.
- Látásnevelés: a látás használatának megtanítása a távoli és a közeli környezetben.
- Térbeli tájékozódás a látás felhasználásával.

2.4.1.1.4. Hallássérült gyermek fejlesztése

A hallássérült gyermekek óvodai nevelésének központi feladata a nyelvi kommunikáció megalapozása, megindítása, fejlesztése. A hallássérült gyermekek közül (súlyos fokban hallássérült- siket gyermekek, enyhe fokban hallássérült- nagyothalló gyermekek, hallásukat műtéti úton helyreállított hallássérült gyermekek) intézményünk a nagyothalló és a helyreállított hallású gyermekek nevelését látja el. Szülő kérésére és szakszolgálat együttes ajánlásával más esetekben is fogadunk hallássérült gyermeket integrált nevelésben.

a.) Az enyhe fokban hallássérült, nagyothalló gyermek:

Beszédfejlődésük késve, általában spontán (hallókészülék segítségével), esetenként azonban csak speciális segítséggel indul meg.

Fejlesztés területei:

- A nyelvi kommunikáció megindítása.
- A kommunikációs igény és tevékenység állandó erősítése.
- Beszédértés, szókincs fejlesztése.
- A nyelvi kommunikáció helyzetekhez kötött alkalmazása.
- Családi-szociális háttér bekapcsolása a kommunikációfejlesztés rendszerébe.

b.) A hallásukat műtéti úton helyreállított hallássérült gyermek:

Fizikai értelemben ép hallásúak.

Fejlesztés területei:

- Fejlesztésük megegyezik a hallók beszédfejlesztésével
-

2.4.1.1.5. Értelmi fogyatékos gyermek fejlesztése

a.) Az enyhén értelmi fogyatékos gyermek:

Fejlesztés területei:

- Nem fogyatékos óvodás korúakkal történő együttnevelés.
- Spontán tanulás.
- Társakkal való együttműködés.
- Sokoldalú élményszerzés a kortárs csoportban.
- Folyamatos gyógypedagógiai megsegítés.

b.) A beszéd fogyatékos/súlyos, akadályozott beszédfejlődésű gyermek:

Fejlesztés területei:

- A fejlesztés az anyanyelvi nevelést központba állító, az életkori sajátosságokat, a játékosság elvét szem előtt tartó nevelési környezetben valósulhat meg.

2.4.1.2. Beilleszkedési, tanulás, magatartási nehézségekkel küzdő gyermek fejlesztése

A gyermek egyéni fejlődési ütemének és szükségleteihez való igazodás a pedagógiai folyamatunkban. Teljes személyiség fejlesztése, megfelelő szakemberek bevonásával. Tudatos tervszerű nevelőmunkát az egyéni fejlesztési tervek elkészítésével és folyamatos értékeléssel érjük el. Esélyek biztosítására és a gyermekek iránti kitüntetett figyelemre nagy hangsúlyt fektetünk nevelő munkánk során. A gyermekek fejlesztése változatos programokat, tevékenységeket igényel, melynek kínálata biztosított óvodánkba. Élménypedagógia eszközeivel és módszereivel a bátorító nevelés alapelveinek figyelembevételével tesszük változatosabbá a gyermekek napi tevékenységeit. Programelemeinket a gyermek mindenekfelett álló érdekéhez és szükségleteihez igazítottan, a különböző fejlettségi szinteket figyelembe véve dolgoztuk ki. Ennek érdekében egy-egy témához kapcsolódóan az élménypedagógia hatásaira építve többféle párhuzamos tevékenységet ajánlunk fel a gyermekeknek.

2.4.1.3. Kiemelten tehetséges gyermek fejlesztése

Szentlőrinci Kistérségi Óvoda és Bölcsőde 001-es feladat ellátási hely(Liszt Ferenc u.2.) kiváló akkreditált tehetségpont, Bükkösi Tagóvoda regisztrált tehetségpont.

Cél: Minden gyermek számára elérhető hatékony tevékenység alapú befogadó jellegű tehetségsegítés.

Óvodapedagógus feladata:

- Ismerjék fel csoportjukban a tehetségre utaló gyermeki megnyilvánulásokat, személyiségi jegyeket.
- Életkornak megfelelő óvodai nevelés rendszerébe illeszkedő gazdagító programok megtervezése, megszervezése.
- Ismerje a tehetség fogalmát összetevőit, fajtáit.
- Tehetséggondozás elemeinek gyakorlati alkalmazása.
- Különleges bánásmódot igénylő gyermekek tehetséggondozásának megtervezése
- Ismerje az óvodai tehetségsegítés életkor és specifikus lehetőségeit a tehetségigéret felismerésének és azonosításának módszereit.
- Bátorító nevelés.
- Projekt módszer lehetőségeinek alkalmazása.
- Tehetségfejlődés támogató klíma erősítése.

Tehetségnevelésünk legfontosabb módszertani kérdései:

1. A tehetségigéret felismerése azonosítása
2. A gyermek erős oldalának, feltárása, annak fejlesztése, amelyben a tehetségigéretnek mutatózó gyermek az átlagnál jobb teljesítményt nyújthat.
3. Családdal való kapcsolattartás

Tehetséges gyermek fejlesztésére irányuló feladatok:

- Megfigyelési szempontok, eredményei alapján, egyéni fejlesztési tervet készítünk.
- Egyéni fejlődési ütem rögzítése a gyermek fejlődését, nyomon követő dokumentumba.
- A kiemelkedő képességű, kreatív gyermekek felfedezése, komplex személyiségfejlesztése, gondozása.
- A tehetségigéretes gyermek gyenge oldalának erősítése, erős oldalának fejlesztése.
- A már meglévő vizuális kultúra fejlesztése különböző felkínált technikák, művészeti ágak által.
- Változatos, színes, differenciált témákat, technikákat ajánlunk fel a gyerekek számára más művészi területekkel - pl. zene, tánc, mozgás, drámajáték.
- Lehetőséget biztosítunk a műhelymunkák során a gyermekek élmény és fantáziavilágának képi, szabad önkifejezésének, a kreativitás kibontakoztatásának.
- Feladatunk a tehetségigéretes gyermekek alkotó- alakító tevékenység feltételeinek megteremtése, tartalmának, minőségének fejlesztése és szervezeti formáinak biztosítása.
- Mozgásfejlesztés, néptánc alaplépéseivel való ismerkedés, tánc kultúrával való ismerkedés.
- Közös tevékenységek alkalmával erősítjük az egymás felé fordulást, a különbözőségek elfogadását.

Biztosítjuk a gyerekek szabadon való választásának lehetőségét a tevékenységekbe való bekapcsolódás, illetve abból való kimaradásról, vagy kilépésről.

A tehetség kibontakoztatásának irányai óvodánkban:

- A differenciálás, a sokszínű és sokféle cselekvési lehetőség, a csoport, és egyéni munka, a projekt módszer, a kreatív és egyéni megoldások preferálása, ezek pozitív értékelése, az aktiválás biztosítása.
- Produktív gondolkodás és problémahelyzet megoldás.
- Élmények széles skáláját, a gazdagítás legváltozatosabb lehetőségeit mutatjuk meg a gyermekeknek.
- Különböző, szociokulturális környezetből érkező gyermekek, valamint a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára egyaránt hozzáférhető, esélyegyenlőséget biztosítunk.

Partnereink:

Szülők, mint segítő partnerek felé irányuló feladataink:

- Kiemelt fontosságú a szülők tájékoztatása, egyetértése, bevonása a tehetséggondozó programunkba, ezek szervezése, lebonyolítása.
- Szülői Közösséggel közös programtervet készítünk.
- Rendezvényeink során építünk a szülők, nagyszülők háttértudására, felajánlásaira, segítségükre a kiállítások rendezésében.
- Rendezvényeink nyíltak, melyekre hagyományokat jól tükröző meghívókkal értesítjük partnereinket.
- Játzóház alkalmával a szülők is megismerkedhetnek különböző technikákkal, megjelenik az együtt játszás alkotás öröme, elmélyíti a gyermek, szülő kapcsolatát.

Gazdagító programban együttműködő partnereink:

- Nagypalli hagyományőrök
- Baranya Megyei Méhészeti Egyesület

Tehetségműhely

Gardneri tehetségterületek szerint olyan tehetséggondozó programok működtetése, melyek célja, hogy elősegítsék és esélyt adjanak a gyermekekben rejlő tehetség kibontakoztatásának. A tehetség rendkívül sokrétű, így fejlesztése változatos programokat biztosítunk.

Tehetségműhelyek:

- "Aprók tánca" ((Liszt F. u.2, Arany J. u. 22.)
- „Színes ujjak” (Liszt F. u.2)

3. Az óvodai élet megszervezésének elvei

3.1. Személyi feltételek

A nevelő munkát az óvoda teljes nyitvatartási idejében óvodapedagógus végzi. Egy gyermekcsoport életét két óvodapedagógus irányítja, hatékony együttműködés jellemzi munkájukat. Pedagógiai munkát segítő alkalmazottak, nevelő-, gondozó munkáját az óvoda értékeivel, elveivel összhangban a gyermek mindenekfelett álló érdekének érvényesítését szem előtt tartva végzik csak annyi segítséget nyújtva a gyermekek számára, amennyi feltétlenül szükséges feladataik önálló elvégzéséhez. Az óvodapedagógusi tevékenységnek és az óvoda működését segítő nem pedagógus alkalmazottak összehangolt munkájának hozzá kell járulnia az óvodai nevelés eredményességéhez. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek fejlesztését speciálisan képzett szakember végzi. Feladatunk lehetőséget teremteni ahhoz, hogy a gyermekek megismerhessék más népek kultúráját, szokásait, értékeit. Pedagógiai munkát segítő dolgozó, nevelő- gondozó munkáját, az óvoda értékeivel, elveivel összhangban, a gyermek mindenekfelett álló érdekének érvényesítését szem előtt tartva végzi.

- Az óvodapedagógus és a nevelő munkát segítő dajka viselkedése modell értékű kell, hogy legyen a gyermekek számára.
- A migráns gyermekeket is nevelő óvodákban a dolgozóknak feladatuk lehetőséget teremteni ahhoz, hogy a gyermekek megismerhessék egymás kultúráját, anyanyelvét.
- Az óvoda óvó-védő, nevelő, személyiségfejlesztő funkciójának új tartalommal való megtöltésére.
- A céltudatos, tervezett, hatékony gondozó-, nevelőmunka.
- A nevelési színterek – család, óvoda – folytonos nevelő hatásának érvényesítésére.
- A sajátos nevelési igényű gyermek fejlesztése speciálisan képzett szakember közreműködését igényli.
- A nemzetiséghez tartozó gyermekeket is nevelő óvodában dolgozóknak feladatuk, hogy megvalósítsák a nemzetiségi óvodai nevelés célkitűzéseit (Bükkösd Tagóvoda)

Elvárásaink az óvodapedagógus felé:

- Pedagógiai program által meghatározott pedagógiai szemlélet közvetítése szakmai tudása, nevelői attitűd, elvárás.
- Gyermekeknél az érési különbség elfogadása.
- Óvodapedagógus módszertani kultúrájának gazdag választékát tudja alkalmazni a szociális és egyéni nevelés során, segítve ezzel a gyermeket a szociális személyiséggé válás folyamatában.
- Az óvodapedagógus megértse és ellensúlyozza a családi környezetből eredő kedvezőtlen, fejlődés gátló tényezőket. Hátránykompenzáció érdekében tudatosan alkalmazza azokat a nevelői ráhatásokat, amelyek segítik a gyermeki önállóság, kezdeményezőkézség, aktivitás kibontakozását.

Elvárásaink a pedagógiai munkát segítő alkalmazottak felé:

- Rugalmas, nyitott váratlan helyzetekre, megoldást segítő pozitív életszemlélettel rendelkezzen.
- Szeretetteljes, türelmes, halk, modellértékű magatartás;
- Folyamatosan segítse az óvodapedagógusok irányítása mellett a helyes szokások alakítását / játék, viselkedés, gondozás, étkezés, munka.
- Ismerje az adott csoport szokás-hagyományrendszerét, az óvodapedagógussal közösen alakítsák.
- Vegyen részt olyan továbbképzésen, mely során bővülnek kompetenciái.
- Vegye figyelembe az egészséges életmód területén a gyermekek egyéni fejlettségét.
- Biztosítsa a higiénés feltételeket az óvoda külső és belső tereiben.

3.2. Tárgyi feltételek

A gyermekek életkorának, szükségleteinek megfelelő környezettel biztosítjuk a gyermekek kényelmét, egészségük megőrzését, fejlődését. A gyermekek egészséges környezetének kialakításánál figyelembe vesszük: mozgás, játékigényük kielégítését. Természetes anyagok veszik őket körül harmóniát árasztó színekkel, formákkal, anyagokkal. Az eszközök a gyermekek által jól elérhető helyen vannak és a gyermekek biztonságát, kényelmét szolgálják. A szülők fogadására a nevelői szobában előre egyeztetett időpontban lehetőséget biztosítunk. Az óvoda dolgozóinak megfelelő munkakörnyezetet biztosítunk. A kötelező eszköz- és felszerelési jegyzékben szereplő eszközök rendelkezésünkre állnak, ezek pótlása a költségvetési és alapítványi bevételből történik.

Az Európai Unió –TOP-1.4.1-16-BA1-2017-00010 által 265,33 millió forint támogatásból intézményünk a Szentlőrinci Kistérségi Óvoda és Bölcsőde Szentlőrinc, Liszt Ferenc u. 2 . Székhely munkálatai 2019.06.01-én megkezdődtek, az épület átadása 2022. április 11.-én megtörtént. 2022. szeptember 1, napjától a Szentlőrinci Kistérségi Óvoda és Bölcsőde Liszt Ferenc utcai székhely intézményében 6 óvodai csoport, az Arany János utcai telephely intézményében 3 óvodai csoport működik. Az RRF-1.1.2-21-2022-000121 Bölcsődei férőhelyek kialakítása Szentlőrincen című projekt keretében új bölcsőde épült. TOP-PLUSZ-3.3.1-21-BA1-2022-00012_pályázat keretein belül kerül sor a Szentlőrinci Kistérségi Óvoda és Bölcsőde telephely Arany János utca 22. felújítására. A tárgyi felszereléseket úgy helyezzük el, hogy azok szolgálják a gyermekek biztonságát, kényelmét, megfeleljenek változó testméretüknek, biztosítsák egészségük megőrzését, fejlődését.

3.3. Hetirend

A gyermek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend és a hetirend biztosítja a feltételeket. Megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységek, valamint a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (5-35 perces) csoportos, kiscsoportos, egyéni foglalkozások tervezésével, szervezésével valósulnak meg.

3.4. Napirend

A napirend igazodik a különböző tevékenységekhez és a gyermekek egyéni szükségleteihez, valamint tekintettel van a helyi szokásokra, igényekre. A rendszeresség és az ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek a gyermekek számára. A jó napirendet folyamatosság és rugalmasság jellemzi. Fontos a tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítása.

Legtöbb időt a játékra kell biztosítani, ezen belül is kiemelten a szabad játékra.

A napirend rugalmas változásaival ad lehetőséget, az óvodai élet egészében az elmélyült tevékenységekre, elegendő időt biztosítva, hogy a gyermekek minden tevékenységüket befejezhessék, pontosan elvégezhessék. Párhuzamosan végezhető tevékenységrendszer, figyelembe veszi a gyermek biológiai szükségleteit, egyéni tempóját, fejlettségi szintjét. A gyermekeknek lehetőséget biztosít, hogy a felkínált tevékenységekhez érdeklődéstől és fejlettségtől függően szabadon kapcsolódjanak be. A szeptember 1-jétől, május 31-ig terjedő időszakban a napirendet a gyermek biológiai, társas szükségleteit szem előtt tartva alakítja ki az óvodapedagógus. Nyári időszakban június 1-jétől, augusztus 31-ig tartalmas, a gyermeki szabadságot tiszteletben tartó, gondosan megtervezett napirend szolgál. Az év közben már kialakított hagyományok, szokások megtartásával az óvodapedagógus a nyári élet megszervezésénél lehetőséget ad a gyermekeknek arra, hogy az évszak örömeit szabadon élvezzék, közben lehetőségük van a változatos tevékenységekre, közvetve a kompetenciáinak fejlesztésére.

HETIREND

Szeptember 1.-május 31.

	Szervezett keretek között	Szabadon választott	Délután
Hétfő	Ének-zene, Énekes játék, Gyermektánc	Verselés, Mesélés	Egyéni fejlesztés
Kedd	Verselés, Mesélés	Külső világ tevékeny megismerése	Egyéni fejlesztés
Szerda	Mozgás	Verselés, Mesélés	Egyéni fejlesztés
Csütörtök	Mozgás	Verselés, Mesélés	Egyéni fejlesztés
Péntek	Verselés, Mesélés	Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka	Egyéni fejlesztés

HETIREND

Június 1.- Augusztus 31.

	Szervezett keretek között	Szabadon választott
Hétfő	-	Ének-zene, Énekes játék, Gyermektánc, Verselés, Mesélés
Kedd	-	Külső világ tevékeny megismerése
Szerda	-	Mozgás
Csütörtök	-	Mozgásos játék az udvaron
Péntek	-	Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

NAPIREND

Szeptember 1.-május 31.

6:00-8:00	Gyerekek fogadása, szabad játék.
8:00-11:30	
11:30-17:00	Szabad játék, játékba integrált egyéni, párhuzamos és mikro csoportos tevékenységek. Mindennapos mozgás Testápolás-tízórai Verselés-mesélés, Ének-zene, énekes játékok, gyermektánc, Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka, Külső világ tevékeny megismerése, Mozgás. Játék a csoportban vagy az udvaron. Testápolás- ebéd. Pihenés, altatás, mesével, énekkel. Testápolás, uzsonna. Szabad játék a csoportban vagy az udvaron. Egyéni fejlesztések. Gyermekek hazabocsájtása.

NAPIREND

Június 01- augusztus 31.

6:00-11:30	Gyerekek fogadása, szabadon választott játék, folyamatos életszervezés (tisztálkodás, étkezés), mindennapos mozgás. Tapasztalatszerző játék az udvaron, séták, levegőzés. Verselés-mesélés, Énekzene, énekes játékok, gyermektánc, Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka, Külső világ tevékeny megismerése, Mozgás. Folyamatos életszervezés (tisztálkodás, étkezés, pihenés). Szabad játék a csoportban vagy az udvaron. Egyéni fejlesztések. Gyermekek hazabocsájtása.
11:30-17:00	

3.5. Tevékenységi formák szervezési jellemzői

Az óvodai tevékenységek megszervezésénél biztosítjuk a gyermeki jogokat, szükségleteket, érdeklődést, terhelhetőséget. Mindezek kielégítésére indirekt, a gyermeki aktivitását biztosító módszereket alkalmazzuk. A gyermek fő tevékenységét a játékot vesszük kiinduló pontnak. A játékban megvalósítható fejlesztési feladatokhoz, az óvodapedagógusnak megfelelő időt, helyet és eszközt kell biztosítani, valamint olyan légkört, ahol a gyermek szabadon tevékenykedhet és választhat a lehetőségek között. Az óvodás gyermek számára a kötetlenség a legalkalmasabb tevékenységi keret, foglalkoztatási forma, mely biztosítja számára a szabad játékot, a tevékenység szabad megválasztását. Az óvodapedagógus tudatosan és tervszerűen biztosítsa a fejlődéshez szükséges, differenciált tevékenykedés feltételrendszerét. Szervezett keretek között valósítjuk meg a mozgásfejlesztést célzó tevékenységet és a mesehallgatást.

3.6 Fejlődés nyomon követése

Minden gyermekről egyéni fejlődési napló és egyéni fejlesztési terv készül kimenő, Almamatrix Junior Start program alkalmazásával. A gyermekek fejlődését nyomon követjük óvodába lépéstől az iskolakezddésig. A gyermekek fejlődésével kapcsolatos információkat, dokumentumokat a gyermek személyiségdossziájában tároljuk. Ide kerül a gyermek valamely szakszolgálat által készített szakvéleménye is. Az óvodapedagógus a rögzített információkat folyamatosan használja fel munkája során. A gyermekekről anamnézis valamint gyermekek fejlődésének nyomon követése, elektronikus és nyomtatott formában is rögzített.

3.7. Befogadás

Célunk: A gyermekek számára a szülőtől való elválás érzelmileg kiegyensúlyozott legyen. Óvodánkban érezze jól magát, örömmel jöjjön az intézményünkbe, fogadja el az ott dolgozó alkalmazottakat. Gyermek részéről az óvodai gyermekközösség elfogadása, beilleszkedés. A befogadás formái: nevelési év megkezdése előtti ismerkedés a szülővel, fokozatos befogadás.

Három év alatti gyermekek gondozása- nevelése:

Szabad férőhely esetén az intézmény biztosítja a három évnél fiatalabb gyermekek felvételét, gondozását-nevelését.

Óvodapedagógus feladata:

- Gyermek igényeinek, testi-lelki szükségleteinek figyelembevétele, érzelmi biztonságának megteremtése.
- Három év alatti gyermekek életkori sajátosságok figyelembevételével a gyermeki szükségletek kielégítése, fokozott figyelemmel kísérése.
- A befogadás személyes, egyéniséghez igazodó, differenciált módon való megvalósulása. Az óvodapedagógus mutassa ki a gyermek felé az elfogadást és a feltétel nélküli szeretetet.
- A befogadás igazodik a gyermek igényeihez. A szülő jelenléte mindaddig biztosított, amíg a gyermek biztonságtudata ki nem alakul.
- A reggeli fogadás a gyermek számára békét, nyugalmat, odafordulást sugározzon.
- Az óvodapedagógus türelemmel várja, hogy a gyermek is elfogadja őt.
- A befogadás, lehetőségéről a szülőket a tájékoztatni kell.
- Bölcsőde és óvoda közti átmenetet, segítse elő a kisgyermeknevelők és óvodapedagógusok együttműködése, szakmai tapasztalatcseréje.

NOKS alkalmazott feladatai:

- Az óvodapedagógus által felállított szabályokhoz való alkalmazkodás.
- Az óvodai tevékenységek során tudatosan kísérfje figyelemmel a gyermekek szükségleteit, a gyermekek igényeinek megfelelően nyújtson segítséget.
- Gondozási feladatok végzése közben biztosítsa a gyermekek zökkenőmentes visszatérését, az aktuális tevékenységekbe.

3.8. Az óvoda kapcsolatrendszere

Család-óvoda

Gyermekeink fejlesztését a szülők együttműködésével kívánjuk megvalósítani, melynek alapja a kölcsönös bizalom és tisztelet. Az óvodapedagógus figyelembe veszi a családok sajátosságait, szokásait, az együttműködés során érvényesíti az intervenciós gyakorlatot, azaz segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait. Az együttműködés érdekében a folyamatos párbeszéd feltételrendszerének kialakítása.

A kapcsolattartás formái:

Családlátogatás célja, hogy az óvodapedagógus megismerje a gyermeket közvetlen környezetében, felmérje helyét a családban, tájékozódjon a család nevelési elveiről, szokásairól. Családlátogatásra a szülővel történő előzetes egyeztetés után kerülhet sor.

Szülői értekezlet célja az óvodát, a csoportot, a gyermeket, a szülőket érintő legfontosabb témák, feladatok, programok esetleges problémák megbeszélése. Interaktív szülői értekezletek szervezése. Szülői értekezlet idejéről, témájáról a faliújságon keresztül legalább egy héttel előbb tájékoztatni kell a szülőket. A szülői értekezleten jelenléti ív írása, és jegyzőkönyv készítése kötelező. Szülői értekezletek időpontja: - Szeptember hónapban (csoportonként)

- Február hónapban (csoportonként)
- Június hónapban a leendő óvodások szüleinek
- Szükség esetén további alkalmakkal

Fogadóóra célja a szülők tájékoztatása a gyermekek egyéni fejlődéséről. A fogadóórát szülő és óvodapedagógus egyaránt kezdeményezheti, előzetes időpont egyeztetéssel. Ideje, minden hónap első hétfője, 16-17 óráig, de rugalmasan alkalmazkodunk a szülői igényekhez, előzetes időpont egyeztetéssel. Óvodai szakvélemény elkészítése kiemelt jelentőségű, iskolába lépés előtt.

Közös programok, ünnepek célja lehetőséget teremteni a család és óvoda közötti kapcsolat kialakítására, elmélyítésére, egymás szokásainak, értékrendjének még jobb megismerésére, szemléletük formálására, nevelési elvek közvetítésére.

Nyílt nap az óvodai élet napi ritmusának, tevékenységrendszerének megismerésére szolgál, valamint a leendő óvodásoknak és szüleiknek, hogy megismerjék óvodánk feltételeit, betekintést nyerjenek az ott folyó nevelőmunkába.

A főigazgató feladata:

- Május hónapban a leendő óvodások szüleinek tájékoztatása az óvodai felvételtől
- Szülői értekezletek időpontjának nyomon követése
- Fogadóórák időpontjának közzététele
- Nyílt nap időpontjának kijelölése, megszervezése
- A szülők folyamatos tájékoztatása
- A Szülői Szervezettel való folyamatos kapcsolattartás

Az óvodapedagógus feladata:

- Folyamatos kapcsolattartás a szülőkkel
- Nyitott, kezdeményező közeledés a szülők felé
- Szülői igények, elvárások közvetítése a vezető felé
- Évente, az igényekhez alkalmazkodó családlátogatás
- Csoport szülői értekezletek megszervezése, lebonyolítása, az ezzel kapcsolatos dokumentáció elkészítése, feljegyzés készítése.

Óvoda-iskola kapcsolattartás legfőbb célja:

- Az óvoda-iskola átmenet megkönnyítése.
- Közös elméleti alapokra épülő pedagógiai munka megismerése, összehangolása.
- Az óvoda-iskola átmenet segítése, egymásra épülő közös tevékenységrendszer kiépítésével, amelyek, közösségi élményekre, a személyes kapcsolatokra alapozva segíti a képességek, készségek fejlesztését.
- Az óvoda-iskola együttműködésének erősítése, annak érdekében, hogy a gyermekek zökkenőmentesen tudják megkezdeni iskolai életüket.

A kapcsolattartás formái:

- Hospitálások.
- Rendezvények közös szervezése, részvétel azokon.
- Nagycsoportosok látogatása az iskolában, ismerkedve az iskolai környezettel, ismerkedés a tanítókkal.
- Tanítók látogatása az óvodában.
- Projektnapok, hetek kölcsönös látogatása.
- Szakmai konzultációk, megbeszélések, értekezletek.

Járási és Megyei Szakértői Bizottsággal való kapcsolat

Kompetenciánkat meghaladó esetekben, a szülők beleegyezésével logopédiai ellátás, fejlesztő pedagógus, pszichológus, külső szakemberek segítségét igényeljük. A gyermekek fejlesztése szakértők bevonásával, illetve tanácsaik alapján történik. A kapcsolatok kialakításában és fenntartásában az óvoda nyitott és kezdeményező. Gyógypedagógussal, logopédussal együttműködő szakmai kapcsolat kialakítása.

4. Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

Az óvodai életbe érkező gyermekek szociokulturális háttérét föltárva megkülönböztetett figyelemmel fordulunk feléjük. Alapvető szükségleteinek, szokás és hagyományrendszerének megismertetése, elfogadása.

Feladataink:

- gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus (szükség szerint enyhe értelmi fogyatékos, hallássérült, beszéd fogyatékos, mozgásfogyatékos gyermekek ellátására jogosult) - utazó gyógypedagógusi szolgálat igénybevételével,
- anamnézis felvétele
- kiemelt jelentőségű a szülői-, gyermeki közösség befogadó attitűdjének kialakítása, fejlesztése (szülői értekezleten, közös programok szervezésével, családlátogatás, egyéni beszélgetések),
- folyamatos kapcsolattartás a szülőkkel, a gyermek együttnevelésében részt vevő szakemberekkel. Együttműködünk a gyógypedagógusokkal, a Pedagógiai Szakszolgálattal (tanácsadás, konzultáció, esetmegbeszélés

Kapcsolatok, együttműködés:

- Óvoda és iskolai szociális segítő, fejlesztő pedagógus segítsége a Családsegítő szolgálat, Járási Szakértői Bizottság, orvos, védőnő révén,
- Az óvoda programjaival és rendezvényével szociokulturális hátrányok kompenzálása.
- Civil szervezetek, alapítványok, máltai szeretetszolgálattal való kapcsolattartás.

4.1. Hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek differenciált fejlesztésének programja

Célja:

A hátrányos helyzetű gyermekek esélyeinek növelése, esélyegyenlőség biztosítása, hátránykompenzáció.

Óvodapedagógus feladatai:

- A gyermekről és szociális háttérükről információ gyűjtése.
- A gyermek érdeklődésének feltárása.
- Egyéni szükségletek figyelembevétele és annak fejlesztése.
- Anamnézis, személyiséglap készítése.
- Fejlesztési terv készítése.
- Megfigyelés, beszélgetés.
- Segítségadás a differenciálás folyamatában (fejlesztő játékban).
- A gyermek értékelése, önmagához mért fejlődése alapján.

A differenciálás formái:

- Prevenációs fejlesztés (a gyermek életkori, érési sajátosságainak megismerése alapján).
- Differenciált fejlesztés

Fejlesztésben közreműködő szakemberek:

- Fejlesztő pedagógus.
- Logopédus.
- Gyógypedagógus.

Az intézmény óvodáit segítő szervezetek:

- Szociális Szolgáltató Központ Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat.
- Járási és Megyei Szakértői Bizottság.

5. A gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenység

Célok

Az óvodai gyermekvédelem célja, hogy segítséget nyújtson a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői kötelességek teljesítéséhez. Azoknak a körülményeknek az évenkénti feltárása, amelyek az óvodások családi helyzetét hátrányosan érintik, illetve veszélyeztetik, a következők:

- nevelési hiányosságok,
- testi-lelki bántalmazás,
- erkölcstelen családi környezet, italozó szülők,
- bűnöző családi környezet,
- rossz lakásviszonyok,
- egészségügyi okok,
- megromlott családi kapcsolatok,
- anyagi okok.

Feladatok

- Jelzőrendszerben való együttműködés.
- A gyermekvédelmi munkánk hatékonyságát elősegítő tevékenységek:
 - Rendszeres családlátogatás a gyermekvédelmi felelőssel.
 - Szülői értekezlet, fogadóóra
 - Tanácsadás szülőknek szakember segítségével.
 - Egyénre szóló tervezés, fejlődés nyomon követése, személyiséglapok folyamatos vezetése.
- Gyermeki és szülői jogok érvényesítési módjainak megismertetése.
- A gyermekek óvodalátogatásának folyamatos figyelemmel kísérése
- Együttműködés a Szakértői Bizottsággal (korai gondozás, pszichológiai gondozás), Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal. Rászoruló gyermekek esetében a gyermekvédelmi támogatás kezdeményezése, intézményi étkeztetésben a megfelelő kedvezmény biztosítása.
- A nevelőszülőknél elhelyezett gyermekek nevelésének folyamatos figyelemmel kísérése.

Követelmények a gyermekvédelmi munkával kapcsolatban

A család tiszteletben tartása. A családi nevelés pozitívumainak erősítése. A gyermek iránti felelősség ébrentartása. Tapintatos személyes kapcsolat kialakítása azon családokkal, akik segítséget kérnek, vagy láthatóan segítségre szorulnak. A titoktartási kötelezettség minden, családot érintő kérdésben való érvényesítése. Együttműködés és jelzőrendszer működtetése.

6. A szülő, a gyermek, a pedagógus együttműködésének formái

A szülő- gyermek- óvodapedagógus kapcsolat elmélyítésére, egymás szokásainak, értékrendjének még jobb megismerésére, nevelési elvei közelítésére. Az óvodapedagógus figyelembe veszi a családok sajátosságait, szokásait, az együttműködés során érvényesíti az intervenciós gyakorlatot, azaz segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait. Az együttműködés érdekében a folyamatos párbeszéd feltételrendszerének kialakítása. Közös programok, ünnepek célja lehetőséget teremteni a szülő-gyermek és óvodapedagógus közötti kapcsolat kialakítására, elmélyítésére, egymás szokásainak, értékrendjének még jobb megismerésére, szemléletük formálására, nevelési elvek közvetítésére. Nyílt nap az óvodai élet napi ritmusának, tevékenységrendszerének megismerésére szolgál, valamint a leendő óvodásoknak és szüleiknek, hogy megismerjék óvodánk feltételeit, betekintést nyerjenek az ott folyó nevelőmunkába.

Rendezvényeink:

- Mikulás
- Karácsony
- Farsang
- Húsvét
- Anyák napja (nyitott)
- Gyermeknap
- Nemzeti összetartozás napja
- Óvodabúcsúztató (nyitott)

7. Az egészségnevelés és környezettudatos magatartás nevelési elvei

Rugalmas napirend biztosítja az egészséges életmód alapját (tevékenységek és időkeretek) Testi szükségletek civilizált kielégítése mindenekelőtt az alapvető szabályok betartásával.

Fejlesztési lehetőség területei:

- elegendő mozgáslehetőség és játék lehetőség, rendszeres testedzés, prevenció
- személyi higiénia
- táplálkozás
- alvás, pihenés
- öltözködés
- külső világ tevékeny megismerése (kirándulások, séták, élménypedagógia)
- környezettudatos magatartás kialakítása

7.1. Az egészségfejlesztési program/egészségvédő program

Egészségfejlesztési programunk nyomon követhető és mérhető.

A program jogi háttere: 20/2012.EMMI-rendelet 128.§ alapján, mely bevezeti az óvodai teljes körű egészségfejlesztés fogalmát és részletszabályait. Ez alapján intézményünkben eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben. Az intézményünkben folyó teljes körű egészségfejlesztés figyelembe veszi a gyermekek biológiai, társadalmi, életkori sajátosságait és beilleszthető az intézményben megvalósuló átfogó prevenció programokba.

A program tartalma:

- Testi és lelki egészség fejlesztése, magatartási problémák kezelése, bántalmazás megelőzése
- Mindennapos testmozgás
- Egészséges táplálkozás
- Környezetvédelmi tevékenység
- Kirándulások, szabadidős programok
- Higiénés eszközök bemutatása
- Szűrő vizsgálatok
- Mérések, megfigyelések

A teljes körű egészségfejlesztés célkitűzései:

- A gyermekek egészséges életvitelének alakítása, testi fejlődésük segítése.
- Ismereteik bővítése az egészséges szokások (mozgás, tisztálkodás stb.) fontosságáról.
- Válgjon igényükké a rendszeres mozgástevékenység, ezáltal fejlődjenek testi, lelki szociális képességeik.
- A mozgás legyen és maradjon életük természetes velejárója.
- Ismerjék meg a testrészeiket, érzékszerveiket azok megnevezését, funkcióját.
- Ismerjék meg az orvosok gyógyító munkáját (gyermekorvos, fogorvos stb.).
- Szerezzenek ismereteket a tisztálkodás fontosságáról, helyes végzéséről és az ehhez szükséges eszközökről.
- Az egészséges táplálkozás szokásainak alakítása a Szülőkkel való együttműködéssel.
- A gyermekek ismerjék és szeressék meg természetes környezetüket, óvják és ápolják azt, ismerjék fel a környezetvédelem fontosságát.
- Baleset- megelőzés, elsősegély nyújtási ismeretek.
- Rendszeres túrákkal állóképességük javítása.

Az egészségvédelmi program feladatai:

- Egészséges óvodai környezet biztosítása, napi minimum 20 perc szabad levegőn való tartózkodás.
- A gyermekek gondozása, testi szükségletük, mozgásigényük kielégítése, egészségük védelme, edzetségük biztosítása.
- Mozgástapasztatatok bővítése, preventív tornapálya használata.
- Testi képességek, fizikai erőnlét fejlesztése, túrázások betervezése. Életkori sajátosságoknak és gyermek teherbíró képességének megfelelően.
- Tevékenységek szervezésével, biztosításával a testrészek, érzékszervek megismertetése.
- Megfelelő higiénias szokások kialakítása.
- A testi-lelki szükségletek biztosítása a napirend rendszeres tevékenységeivel, szokások kialakítása, rugalmas időkeretek biztosításával.
- Minden lehetőség kihasználása arra, hogy a gyermekek a természetben legyenek, felfedezzék annak szépségét, értékeit, védjék a természetet (természetvédelmi alapismeretek).
- A környezet megismerése során a kulturált, biztonságos életvitel szokásainak, a társadalmilag elfogadott viselkedési formák alakítása mintaadással.

Várható eredmények:

- A játékok, tevékenységek során a gyermek maga próbál ki valamit, tapasztalatot szerez, fejlődnek képességei és szociális kompetenciái (önbizalom, döntési képesség, kezdeményező képesség, akaraterő, kitartás, stb.).
- Az óvoda a Szülőkkel együttműködve biztosítja a gyermekek egészséges testi-lelki egészségéhez az optimális környezetet.
- A gyermekeknek a megszerzett ismeretek, a közös pozitív élmények hatására igényükké válik az egészséges életmód.

Fejlődnek:

- Testi képességek: észlelés, természetes nagy mozgások, mozgáskoordináció, egyensúlyérzék, szem-kéz, szem-láb koordináció, finommotorika, téri tájékozódás, erőnlét.
- Értelmi képességek: testséma fejlődése, testfogalom alakulása.
- Testrészek, ismerete: megnevezése, funkciói, tárgyhoz, viszonyított testhelyzetek, személyi zóna alakulása-oldalúság, vizuális észlelés-időrendiség, memória, alaklátás, formaállandóság, térpercepció-téri irányok, auditív észlelés (tisztálkodás hangjai), keresztcsatornák fejlesztése, ok-okozati összefüggések felismerése, bővül fogalomismeretük. Étkezések, alkalmával: egészséges, egészségtelen ételek, különböző ízek megismerése és felismerése.
- Verbális fejlődés: fejlődik aktív és passzív szókincsük, a megismert új fogalmakat alkalmazzák spontán beszédükben is, fejlődik kifejezőképességük, képesek szóban összefüggések, következtetések kifejezésére lényeg kiemelésre.
- Szociális képességek: együttműködés, tolerancia, önismeret, felelősségérzet, másság elfogadása, viselkedés minták tanulása, megalapozódnak azok a szokások és szabályrendszerek, amely a környezet rendjét, a természetvédelmét szolgálják.

Fenntarthatóságot biztosító tényezők:

- Bizalom kialakítása a gyermekekkel és Szüleikkel, a kapcsolat létrejöttétől kezdődően.
- A Szülőkkel való folyamatos kapcsolattartás az egyéni igényeknek, helyzeteknek megfelelően.
- Szokások- napirend-alakítása.
- Pozitív minta biztosítása az óvodában dolgozó valamennyi felnőtt részéről.
- Együttműködés az óvoda partnereivel védőnői szolgálat, házi orvos, gyermekorvos, Családsegítő Szolgálat, Gyermekek és Ifjúságvédelmi Szolgálat, Önkormányzat, sportszervezetek.

A teljesült program értékelése:

- Értékelni a teljesítéseket, szükség szerint beavatkozás.
- Az értékelés egyik eszköze a gyermekek személyiség lapja.

Mérési lehetőség:

- Preventív tartásjavító torna alkalmazásával csökken a lúdtalpas gyermekek száma.
- Napi szintű levegőzés, szabadban történő mozgás miatt kevesebb a beteg gyermek.
- Rendszeres kirándulások, séták, túrák a gyerekek állóképességét javítja.
- A gyermek megismerkedik és fogyasztására ösztönözzük a zöldségek és gyümölcsök változatos kínálásával.

Az egészségfejlesztési program beépítése az intézmény dokumentumaiba:

- A pedagógiai program tartalmazza az egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatokat.
- A házirend is a teljes körű egészségfejlesztést szolgálja, az ebben meghatározottak betartása az intézményben tartózkodókra is vonatkozik.
- Az SZMSZ tartalmazza a gyermekek egészségét veszélyeztető helyzetek kezelésére irányuló eljárásrendet.
- A balesetvédelmi szabályokat az SZMSZ és a csoportnapló tartalmazza.
- A csoportnaplóban nyomon követhető a program megvalósulása, és értékelése.

A 3-7 éves gyermekek tapasztalás segítségével ismerkednek saját testükkel: meg lévő ismereteikre építve, azokat folyamatosan bővítve a szabad játékban, szituációs játékok, mozgások, mozgással kísért versek, mondókák, tevékenységek során.

Területek:

Mozgás

Testünk

Testápolás-tisztálkodás

Táplálkozás

Megfelelő életritmus

Környezetünk tisztasága, környezetvédelem

Partnerek bevonásával:

Védőnők:

- Rendszeres illetve kérésre történő látogatás
- Ismeretterjesztő játékok bemutatása
- Egészségvédelmi felvilágosítás szóban, írásban
- A védőnői munka megismertetése a gyermekekkel (látogatás a védőnőnél)
- Egyéni szűrővizsgálatok a Szülők bevonásával
- Szűrő vizsgálatok elvégzése
- Az óvoda éves munkaterve és a védőnői munkaterv harmonizációja.

Fogorvos:

- Kapcsolattartás
- Éves szűrő vizsgálat
- Felvilágosító tevékenység

Gyermekorvos:

- Kapcsolattartás
- Ismerkedés az orvos munkájával (látogatás a rendelőben)
- Dr. Kutnyánszky Valéria: elsősegélynyújtó program

8. Gyermekesélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az egyéni bánásmód és a differenciált nevelés alapelveit követve biztosítjuk az inspiráló, példamutató, biztonságos környezetet, hogy kialakuljon bennük az egymás elfogadására való érzékenység. Gondoskodunk speciális fejlesztő, és a mindennapi tevékenységeket segítő eszközökről, olyan játékeszközök biztosítása mely elősegíti a hátrányok kompenzálását.

Óvodai nevelésük során kiemelt feladat a speciális, egyénre szabott eszközök használatának kipróbálása, megtanítása, s ezek segítségével a tágabb és szűkebb környezet minél sokrétűbb megismertetése, és így módon az életkornak megfelelő tapasztalatok megszerzése.

Óvodapedagógus és dajka empatikus és odafigyelő nevelése elősegíti az esélyegyenlőség megvalósulását. A felnőtt – gyermek és a gyermek – gyermek kapcsolatban tükröződnek a megértés, az elfogadás légköre, szeretetteljes megnyilvánulásokkal ötvözve. A fejlődési szint és szociális alkalmazkodás követése, egyéni fejlődési ütem nyomon követése, egyéni fejlesztési tervekkel történik. A fejlesztések során szükséges az intenzív, jól strukturált és a meglévő rész képességek használata, az egyéni motiváció megteremtése, a gyermek szükségleteihez alkalmazkodó módszerek alkalmazásával ösztönözzük a gyereket, de hagyjuk egyéni tempójában haladni.

Óvodapedagógus feladatai:

- Óvoda esélyteremtő feladatait erősítő óvodapedagógusi kompetenciákkal rendelkezzen.
- Esélyteremtő módszerek, hátránycsökkentő pedagógiai elméletek gyakorlati alkalmazása.
- Bátorító nevelés alapelveinek alkalmazása.
- Családlátogatások során és az együttműködő partnerekkel, az ágazati jogszabályokban meghatározott, speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel való kapcsolattartás során szerezzen ismeretet és tájékozódjon a gyermek szociokulturális háttéréből és a család nevelési szemléletéről.

- Ingyenes programokon való részvétel, élményekkel a gyermek széleskörű tapasztalatszerzésének biztosítása.

9. A nemzetiségi óvodai nevelés célja és feladatai

Szentlőrinci Kistérségi Óvoda és Bölcsőde Bükkösi Tagóvoda

Cél:

A gyermekek egészséges életvitelének, biztonságos, harmonikus fejlődésének biztosítása, az egyéni és eltérő fejlődési ütem figyelembevételével. A másság tiszteletben tartása, elfogadása, melynek eredményeképpen kölcsönös együttműködés alakul ki a játékon és a különböző érzelmek gazdag, életkornak megfelelő hagyományokat ápoló tevékenységeken keresztül.

Feladatok:

- A nemzetiségi nyelvet nem beszélő gyermekekkel ismertessék meg a nemzetiségi kultúrát és szokásokat, valamint a pozitív érzelmi viszony kialakítása a nemzetiségi kultúra iránt, melynek hatására erősödik identitásuk.
- Magyar és más nemzetiségű gyerekek ismerjék meg és tartsák tiszteletben egymás hagyományait, szokásait.
- Erkölcsi, kulturális értékek megismertetése.

A nemzetiségi nevelés óvodai tevékenységformái

Hagyományok, szokások továbbörökítését, a nemzetiségi identitás megalapozása és fejlesztése: Nemzetiségi játékok, versek, mesék és dalok, tánc kultúra.

A nemzetiségi nevelés az óvodai élet tevékenységformáiban valósul meg:

- Verselés, mesélés.
- Ének, zene, énekes játék, gyermektánc
- Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka
- A külső világ tevékeny megismerése.
- Mozgás

9.1. Óvodai német kétnyelvű nemzetiségi nevelés

A Szentlőrinci Kistérségi Óvoda és Bölcsőde Bükkösi Tagóvodájában kerül bevezetésre 2013.09.01-től a kétnyelvű német nemzetiségi nevelés egy óvodai csoportban. Erre vonatkozó irányelveket, a Pedagógiai Program Bükkösi Tagóvodára vonatkozó kiegészítése tartalmazza. Nemzetiségi anyanyelvvél lekötött munkaidő legalább 20%, de kevesebb mint 50%.

10. **Pedagógiai munka dokumentációja, gyermeki fejlettség állapotának mérése**

A) Óvodai csoportnapló, felvételi- és mulasztási napló, éves terv

B) Rövid DIFER mérések 4 éves kortól. október- május hónapban. Szülők tájékoztatása kettő alkalommal a mérések eredményéről.

- Óvodánkban a gyermekek fejlődésének követése folyamatos, az óvodába lépéstől az óvodáskor végéig, nyomon követhető a „gyermek fejlődésének nyomon követése” dokumentumban.
- A gyermekek fejlettségét kidolgozott szempontrendszer alapján történő megfigyeléssel rögzítjük.
- A gyermek fejlődésének nyomon követése az Almamátrix Junior Start program, és az egyéni fejlesztési tervek dokumentációja alapján történik.

Óvodapedagógus feladatai:

- Óvodapedagógus, rövid DIFER alkalmazásával méri a gyermeket, annak érdekében, hogy a fejlesztési irányokat az egyéni fejlesztési tervben hatékonyan és eredményesen tudja beépíteni.
- Mérési eredményekről minden nevelési évben összegzést készít az óvodapedagógus.
- Mérési eredmények összegzésének tartalmaznia kell az eredményeket, és a fejlesztés további lehetőségeit.
- PDCA szemlélet nyomon követése.
- A nevelési tervben jelölt feladatok és az elért eredmények tükrében féléves értékelést készítenek az óvodapedagógusok.
- Év végén a megfigyelési szempontok figyelembevételével készítik a csoport és gyermek tevékenységére, fejlődésére, neveltségi és tudásszintjére kiterjedő értékelést.
- A gyermek fejlesztése, mérése, értékelése önmagához mérten történik.

11. Óvodai fejlesztő program

173.§(1) értelmében a hátrányos helyzetű gyermekek számára, személyiségfejlesztő, tehetséggondozó, felzárkóztató program szerint óvodai fejlesztő program szervezésére vonatkozó tartalmat a tagóvodák kiegészítése tartalmazza. Az óvodai fejlesztő programban részt vevő gyermek haladását, fejlődését továbbá az ezeket hátráltató okokat az egyéni fejlesztésben résztvevő pedagógusok legalább háromhavonta értékelik. A szülők tájékoztatást kapnak az értékelésről.

Óvodapedagógus feladatai:

- Egyéni fejlesztési terv készítése, annak alapján képességfejlesztés.
- Együttműködést támogató, szociális képességeket fejlesztő módszerek alkalmazása a nevelésben.
- Szakemberekkel való együttműködés.
- Gyermekek differenciált, fejlesztő értékelése
- Családokkal való rendszeres kapcsolattartás.

12. Bevezető, Szentlőrinc 001, 009 feladatellátási hely

Programunk a gyermekek természetes megnyilvánulásaira, egyéni és életkori sajátosságaira építve tudatosan átörökíti, közvetíti az örök emberi értéket. Ebben a folyamatban kiinduló pontnak tekintjük a természeti és társadalmi környezetből szerzett gyermeki tapasztalatokat. Pedagógiai programunkban, a székhely intézményben Liszt Ferenc u.2. kiemelt feladatként jelenik meg a néphagyományok megismerése, átörökítése, jeles napok ünnepei. Programunk hitvallása meggyőződésünk, hogy az óvodáskorú gyermeknek joga van ahhoz, hogy a népi hagyományokat megismerje, ezekről pozitív élményeket szerezzen, és hiteles mintákat kapjon. Óvodánk hagyományos ünnepei, rendezvényei cselekvő, tevékeny részvételt biztosítanak, és maradandó élményt nyújtanak gyermekeink számára. Telephelyünkön az Arany János utca 22. kiemelt feladat a környezettudatos magatartásra nevelés és a természet szeretetére nevelés. A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása a környezettudatos magatartás megalapozása.

Innovatív törekvésünk

Az óvodás korosztály sajátos, fejlettségi szintjének megfelelő módszerekkel és eszközökkel, valamint élményekre és tapasztalatokra épített tanulási környezet kialakításával olyan környezeti nevelésben részesüljön, mely hatékony rendszerbe szerveződve biztosítja kisgyermekkorai nevelés eredményességét.

- KOKOSZ tagság, szakmai együttműködés az egyesület tagjaival.
(Arany J.u.22, Liszt F. u.2)
- Zöld Óvoda (Liszt F. u.2, Arany János u 22., Bicsérd, Bükkösd Szabadszentkirály)
- „Örökös Zöld Óvoda” cím megtartása (Arany J. u. 22., Liszt Ferenc u. 2.)
- Madárbarát óvoda (Liszt F. u.2, Arany János u. 22.)
- Referenciaintézmény (Liszt F. u.2)
Tehetséggondozó programmal dolgozó intézmény, feladatellátási hely, kiváló akkreditált tehetségpont.
- PTE partnerintézménye.

Jó gyakorlataink, azok továbbfejlesztése, tudásmegosztás:

1. „Néphagyományok tevékenységközpontú beépítése a homogén és heterogén óvodai csoportba”
2. „Csuhé- csodák”
3. További jó gyakorlat kidolgozása

Bázisintézményi feladatok ellátása (Liszt F. u.2)

Országos Bozsik Programban való részvétel (Arany J. u. 22, Liszt F. u. 2, Bicsérd, Bükkösd, Szabadszentkirály)

Olyan tehetséggondozó programok működtetése, melyek célja, hogy elősegítsék és esélyt adjanak a gyermekekben rejlő tehetség kibontakoztatásának. A tehetség rendkívül sokrétű, így fejlesztése változatos programokat igényel, melynek kínálata biztosított óvodánkban.

- „Színes ujjak”_tehetségműhely (Liszt F. u.2)
- „Aprók tánca” –tehetségműhely (Liszt F. u.2,Arany)

13. Néphagyományok, népszokások átörökítése

Kiemelt terület Szentlőrinc Liszt Ferenc u.2-ben, Bicsérdi Tagóvodában.

Az óvodai életünket szervesen átható, beépülő néphagyományok ápolásának **célja** a jeles napok, ünnepi szokások megismertetése mellett a népszokások hagyományörző felelevenítése, hogy a gyermekek érezzék át a hétköznapi és ünnepnapok váltakozását, ritmusát, éljék át a hagyományos ünneplést és ünnepekhez tartozó jókívánságok, köszöntők, dramatikus népszokások, néptánc megismerése által. A gyermekeknek minél több alkalom legyen az élményszerű megismerésre, alkotó részvételre, hogy az érzékelésen, észlelésen, érzelmi nevelésen keresztül jussanak el a nemzeti értékeink és a néphagyományaink megismeréséhez. A népszokásokkal való ismerkedés bővítse a gyermekek ismereteit, segítse elő, az olyan gyermeki magatartás kialakulását, amelyben a hagyományörzés, a népi kultúra, nemzeti értékeink megbecsülése áll.

Feladatok

- Ünnepeink, rendezvényeink, cselekvő, tevékeny részvételt biztosítsanak, és maradandó élményt nyújtsanak gyermekeink számára.
- A néphagyományokhoz kapcsolódó ünnepeink, rendezvényeink projekt szemléletű megvalósítása, projekttervezés.
- Tárgyalkotó népművészet tartalmi és formai elemei épüljenek be a gyermekek játékába, játékeszköz használatába.

- Az óvodapedagógus építse be a kisgyermek nevelésébe mindazon értékeket, amelyek a folklórban megőrzésre érdemesek.
- Minden jeles napot megelőző időszakban az óvodapedagógus folyamatosan biztosítson a gyermekek kíváncsiságát kielégítő tevékenységeket.
- Önmegvalósító, élményt adó változatos tevékenységek biztosítása, a programok nyújtsanak maradandó élményt a gyermekek számára.
- A Magyar nép anyagi és szellemi műveltség sokféle területeinek őrzése (népi díszítőművészet, népviselet, néptánc, népköltészet, népzene), sokféle kifejezőmód, alkalmazása.
- A gyermekek egyéni fejlődési üteméhez igazodó differenciálási lehetőségek teremtése a nevelési folyamatban az egyéni képességekhez igazodó műveltségtartalmak közvetítése.
- Az óvodapedagógus biztosítsa, hogy a gyermekek cselekvő tevékeny részvétellel ismerkedjenek meg a jeles napokkal és ezekhez kapcsolódó szokásokkal.
- A gyermekek egyéni üteméhez, érdeklődéséhez igazodó differenciálási lehetőségek teremtése.
- A műveltségtartalmakat az egyéni képességekhez igazodóan közvetítse az óvodapedagógus a nevelési folyamatban.
- Szocializációs hatások érvényesülésének elősegítése a személyiségfejlesztésre gyakorolt hatására, a gyermeki szükségletek figyelembevételével.
- Inkluzív szemlélettel a különbözőséget elfogadó viselkedés és magatartás alakítása a gyermekközösségekben, ezen belül különösen a tolerancia, türelem, megértés, figyelmesség, segítőkészség, empátiás készségek alakítása.
- A tevékenységekben rejlő lehetőségek kihasználásával, nevelje a gyermekeket a különbözőségek elfogadására.
- Más népek kultúrájával való kapcsolatok, kiemelése, migráns gyermekek kulturális értékeivel ismerkedés.

13.1. A néphagyományok tartalma az egyes tevékenységi formákban

- Verselés, mesélés: Népmesék, mondókák, közmondások, rigmusok, időjóslások, névcsőfolók, találós kérdések, csujjogatók.
- Ének-zene, énekes játék, gyermektánc: Mondókák, énekes gyermekjátékok, népdalok, hangszeres népzene, néptánc.
- Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka Tárgykészítő népi játékok, sodrások, fonások, szövések, mézeskalácssütés, batikolás, nemezelés, papírmerítés, vesszőfonás, népi hangszerkészítés. Tárgyalkotó népművészet elemeinek, motívumainak megjelenése, csuhé anyag felhasználása, tájegységenkénti népi motívumvilággal való ismerkedés.
- A külső világ tevékeny megismerése: Találós kérdések, népi jóslások, jeles napok, népszokások. Munkafolyamatokkal ismerkedés, tárgyak, funkcionális eszközök rendeltetésszerű használatával való ismerkedés. A régi paraszti világot jellemző praktikus, lényegre törő, összefüggéseket kiemelő szemlélet tudatosítása.
- Mozgás: Ügyességi és népi sportjátékok, néptánc

13.2. Az óvodában ünnepelhető jeles napok időrendben

- Magyar népmese napja (szeptember 30.)
- Kukoricafosztás
- Márton nap
- Advent (nov.30. utáni első vasárnaptól dec. negyedik vasárnapjáig)
- Karácsony várás(december 24-25-26)
- Farsang (vízkeresztől hamvazószerdáig), maszkos alakoskodás, kongózás.

- Kiszebáb égetés (télüző, hamvazószerdán)
- Magyar népviselet napja (április 25.)
- Húsvétvárás (az első tavaszi napéjegyenlőség utáni holdtöltére következő vasárnap)
- Zöldág járás
- Májusfa állítás
- Méhek napja
- Anyák napja
- Gyermeknap
- Pünkösöd (húsvét utáni hetedik vasárnap)
- Időjárás és terményjósoló napok, köszöntők
- Vásári forgatag
- Nemzeti összetartozás napja: vásári forgatag

Szent Mihály hava

- Tapasztalják meg a természet változását: levelek elszíneződése, hullása, zizegő avar.
- Vegyenek részt, termések gyűjtésében, szerezzenek ezen anyagok felhasználási lehetőségeiről tapasztalatokat, ismereteket.
- Szerezzenek tapasztalatokat a vásári hangulatról, szabad játék keretein belül. (Bicsérdi Tagóvoda)
- Hallgassanak állatokról népmeséket, mondókákat, szép őszi népdalokat.
- Közösén készített kalendáriumon kövessék a jeles napokat..
- Gyűjtsék a természet kincseit, rendezzék el, díszítsék velük csoportszobájukat.
- Morzsoljanak kukoricát.
- Ismerkedjenek meg újabb népi mondókákkal, versekkel, mesékkel, esetleg vásári kikiáltó rigmusokkal
- Készítsenek egyszerűbb népi játékszereket (csuhé, nád)
- Ismerkedjenek népi hangszerekkel, népzenevel
- Ismerjenek meg néhány talalós kérdést, közmondást, vásárról mesét, verset, dalt.
- Táncoljanak népzenere egyszerűbb lépésekkel, forgásokkal.
- Játsszanak énekes népi játékokat, ismerjenek meg néhány ügyességi és népi sportjátékot

Kukoricafosztás

- Cselekvés útján történő, játékos tapasztalással szerezzenek ismereteket a hagyományőrző tevékenységekről, szokásokról: - kukoricafosztás, morzsolás.
- Ismerkedjenek meg a hagyományőrző tevékenységekhez kapcsolódó népi játékokkal, mondókákkal, versekkel, mesékkel.
- Vegyenek részt az énekes és mozgásos népi játékok játszásában.
- Bővüljön szókincsük: fosztás, morzsolás, csutka, csuhé stb....
- Szabad játék során készítsenek játékokat a természetes anyagok felhasználásával.
- Közösségi érzés mélyítése az együtt végzett tevékenységek, örömteli játékok során.
- Értelmi képességek fejlesztése: fogalomismeret bővítése, figyelem, ok-okozati összefüggések megláttatása.
- Szociálisképességek fejlesztése: együttműködési képesség, alkalmazkodás, türelem, kitartás.
- Testi képességek fejlesztése nagymozgásokkal, finommozgásokkal.

Advent

- Borbála nap (december 4.)
- Mikulás (december 6.)
- Luca nap (december 13.)
- Karácsony (december 24-25-26)
- Ünnepvárás, ünnep hangulatával.

- Ismerkedjenek meg az advent jelképeivel: koszorú, naptár, segítsenek ezek elkészítésében.
- Rövid dalt, mondókát vagy verset tudjanak a Mikulást és a Karácsonyt várva.
- Készítsenek egyszerű fenyőfa díszeket.
- Figyeljék meg a vízbe tett cseresznye-, barack- vagy mandulafa ágat (Borbála nap), a Luca-búzáat.
- Ismerkedjenek a karácsonyi népszokásokat.
- Karácsonyvárás, kézműves tevékenységek, ráhangolódás az ünnepre
- Ismerkedjenek meg karácsonyi népszokásokkal.
- Figyeljék az időjárást, bevált-e a Katalin napi jóslat:"Ha Katalin kopog, karácsony locsog".
- Az étkezési szokásokhoz süssenek tököst, törjenek diót, süssenek és díszítsenek mézeskalácsot.

Farsang

- Díszítsenek farsangi álarcot, kalapot, tanuljanak egyszerű dalokat vagy mondókákat.
- Hallgassanak tréfás mesét, verset.
- Készítsenek farsangi álarcot,
- Hívogassák társaikat a mulatságba.
- Vegyenek részt a táncban, a csoportszoba és a folyosó feldíszítésében, átrendezésében.

Húsvét

- Tanuljanak locsolóverset, locsolkodjanak.
- Fogadják a kiszézőket.
- Díszítsék csoportszobájukat.
- Tanuljanak verseket, mondókákat locsoláshoz, dalt a komatálazáshoz.
- Készítsenek hímes tojást különböző technikákkal.
- A fiúk locsolják meg a lányokat, azok kínálják meg őket édességgel.

Zöldág járás

- Díszítsék fel az alkalomnak megfelelően az óvodát
- Zöldágból segítsenek kaput készíteni
- Vonuló, bújó, kapus játékokkal ismerkedjenek meg, azokat játsszák el.

Májusfa állítás

- Készítsenek szalagokat a májufára, táncolják körbe azt.
- Májusfa kitáncolás, kapcsolódó tavaszi dalokkal kísérvé.

Méhek napja:

- Szerezzenek ismereteket a méhek hasznáról, természetére gyakorolt hatásukról
- Méz fogyasztásának szorgalmazása, jótékony hatásának
- Méhek védelmének fontosságára a figyelem felhívása.
- Méz és a méhészeti termékek megismertetése, megkedveltetése.

Pünkösöd

- Az ünnephez kapcsolódó dalok, dalos játékok felelevenítése
- Pünkösdi királynéjárás

Vásári forgatag

- Játékos formában tapasztalják meg a vásári hangulatot.
- Az év folyamán sajátkészítésű játékeszközeiket fabatkáért cserélik a nap folyamán.
- Óvodai csoportokban szerepjáték témájaként jelenjen meg a vásári játék.

14. A környezettudatos magatartásra és fenntarthatóságra nevelés

Kiemelt terület az Arany János Utcai Telephelyen/Székhely Zöld Óvoda kritériumrendszerének megvalósítása Bicsérd Tagóvoda, Bükkösd Tagóvoda, Szabadszentkirály Tagóvoda. Szentlőrinc székhelyintézmény és telephely örökös zöld óvoda.

Célunk:

Az óvodás korosztály számára örök érvényű értékeket közvetítünk a környezettudatos magatartás kialakításával, a természetről, a környezetvédelemről, a hagyományörzészről. Az egészséges életszemlélet és életmód kialakítása-" Harmóniában önmagunkkal-harmóniában, a világgal"

Feladatunk:

- A gyermekek cselekvésen alapuló felfedezések során ismerjék meg közvetlen természeti környezetük értékeit, szépségeit.
- Az óvodai környezeti nevelés az óvodai nevelés egészét áthatva minden tevékenységben megvalósítható, komplex feladat.
- Séták, túrák, kirándulások, szabadban történő foglalkozások teremtenek alkalmat a természet szeretetéhez, védelméhez való attitűd kialakítására.
- A gyermekek a megszerzett ismereteket és tapasztalatokat otthon is az óvodán kívüli életükben is érvényesítsék.
- Kiemelt szerepet kap az érzékszervi megtapasztalás, a minél szélesebb körű érzékszervi tapasztalatokon alapuló megismerést.
- Erősítjük és támogatjuk a gyermekekben lévő kíváncsiságot érdeklődést.
- A közösségi nevelést elősegítjük a közös kirándulások, séták, a természetben való szabad játékok, vizsgálódások alkalmával.
- Fejlesztjük a gyermekek szociális kompetenciáját, kapcsolatteremtő képességét, együttműködési, konfliktuskezelő képességét.
- Ráirányítjuk a figyelmet a természeti és az ember alkotta környezet esztétikumára
- Madárvédelem.
- Az örökös zöld óvoda cím fenntartása. Ennek szellemében határoztuk meg céljainkat és feladatainkat.
- KOKOSZ tagság (Szentlőrinc)
- Madárbarát óvoda(Szentlőrinc)
- Erdei óvoda programban való részvétel (Szentlőrinc)
- Szelektív hulladékgyűjtés.

A környezetvédelmi tartalmak az egyes tevékenységi formákban:

Verselés, mesélés:

Állatokról, növényekről, természeti jelenségekről, az évszakokról, az évszakok változásairól szóló népköltészeti- és irodalmi művek igényes válogatása. A magyar népköltészeti alkotások előtérbe helyezésével.

Ének-zene, énekes játék, gyermektánc:

A magyar népzene és néphagyomány kincseiből való válogatás: mondókák, dalok, dalos játékok, csujjogatók. Az évszakok, ünnepek, jeles napok témáihoz illő anyagból.

Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka:

Minél változatosabb technikák megismertetésére, és gyakoroltatására törekvés. A környezetünkben fellelhető természetes anyagok felhasználásával és újrahasznosításával.

Mozgás:

Lehetőség szerint a mozgásos tevékenységek a szabad levegőn történjenek. Az egészséges életmód, és edzettség érdekében minden évszakban, " rossz" időjárási viszonyok esetén is, megfelelő öltözetben a szabad levegőn történjen a szabad játék is. rendszeres túrákkal a gyermekek állóképességének javítása

Külső világ tevékeny megismerése:

A négy évszak és- változásainak, megfigyeltetése. Tapasztalati úton történő felfedezések révén a gyermekekben érzelmi kötődés kialakítása a természet értékei és védelme iránt.

A környezetvédelemhez kapcsolódó ünnepek és jeles napok, rendezvények

- Takarítási világnap- szeptember
- Világgyalogló nap
- Állatok világnapja- október
- Madárbarát óvodához kapcsolódó feladatok ellátása folyamatosan.
- Időjárás és terményjósoló napok, köszöntők
- Töklámpás est- nyílt- október
- Újra papír napja - március
- Víz világnapja - március
- Zöld napok- április
- Madarak- fák napja- május
- Méhek napja
- Környezetvédelmi világnap- június
- Nemzeti összetartozás napja

15. Óvodai élet tevékenységformái

15.1. Játék

A belülről indított és vezérelt játéktevékenység **célja** a gyermekek szabad képzelettársításának elősegítése. Az intellektuális, mozgásos, szociális tapasztalatok többszöri átélésével a gyermekek egyéni vágyainak és ötleteinek kibontakoztatása. A tevékenységen keresztül a gyermek sokoldalú, harmonikus személyiségének kibontakoztatása, képességeinek, készségeinek fejlesztése. A szabad játéktevékenység célja, hogy minden gyermek megtalálja a fejlettségének, érdeklődésének temperamentumának legmegfelelőbb tevékenységet. Érzelmi, akaratni tulajdonságainak alakítása. Közösségi, társas viselkedésének, magatartásának formálása.

Feladatok

A játékhoz szükséges feltételek (léggör, hely, idő, eszköz, élmény, tapasztalatszerzés), valamint a gyermeket ért környezeti hatások játékban való feldolgozásának biztosítása, a különböző játékfajták és azok tartalmának gazdagítása, a gyermekek egyéni sajátosságainak figyelembevételével. A gyermekek beszédképesség-fejlesztése játékon keresztül.

Szabad játék túlsúlyának érvényesülése. Melynek az óvoda napirendjében, időbeosztásában, továbbá a játékos tevékenység szervezésbe is meg kell mutatkoznia. Fejlődési hátrányok megszüntetése. Lehetőséget biztosítunk tehetségsegítésre, **tehetséggondozásra**, az egyéniségek kibontakoztatását, a kreatív önkifejezés fejlődésének lehetőségét támogatjuk, ehhez adunk érzelmi biztonságot, élményeket, és biztosítjuk a szabad játék és korai tanulás minden feltételét.

Óvodapedagógus feladata:

- Az óvodapedagógus feladata, hogy megfelelő csoport léggör, helyet, időt, egyszerű, alakítható a gyermeki fantázia kibontakozását segítő, eszközöket és élményszerzési lehetőségeket biztosítson a különböző játékformákhoz, a gyakorló játékhoz, a szimbolikus - szerepjátékhoz, konstruáló játékhoz, a szabályjátékhoz, szerepjátékhoz.
- Óvodapedagógust a játék tevékenységben az indirekt irányítás jellemezze.
- Nyugodt, érzelmi biztonságot adó léggör megteremtése, és folyamatos fenntartása.
- Gyermekek játékválasztásának tiszteletben tartása. Az óvodapedagógus reflektív szemléletű jelenléte biztosított legyen.
- A játék fenntarthatóságát szolgáló szabályrendszer gyermekekkel történő alakítása.
- A kreatív önkifejezés fejlődésének segítése.

- A csoportban elhelyezett bútorok és játékszerek tegyék lehetővé, hogy a gyermekek a környezetükben levő tárgyakat is bevonhassák a játékba.
- A gyermekek közti érzelmi kötődések, kapcsolatok támogatása.
- A gyermeket ösztönzése az udvaron minél több nagymozgásos tevékenységre, a sportjáték eszközök használatára.
- Az udvaron a népi játékok, mozgásos játékok, ügyességi- és sportjátékok feltételeinek megteremtése.
- Az óvodapedagógus gondoskodik a készen kapható játékszereken kívül különböző játszásra alkalmas anyagokról, félkész és szimbolikus eszközökről, a kellékek, természetes anyagok gazdag választékáról.
- Segítse az önkéntességnek, szabad választásnak, önállóságnak érvényesülését
- Biztosítsa, hogy minden gyermek egyéni képességeinek legfejlettebb szintjén bontakozhasson ki.
- Az óvodapedagógus alakítsa ki a gyermekekben azt az igényt, hogy maguk készítsék el a játékhoz szükséges eszközöket.
- Ismertesse meg a gyermekekkel a különböző anyagokat, a szerszámok használatát és az egyszerűbb technikai fogásokat
- Az óvodapedagógus által kezdeményezett anyanyelvi játékok adjanak teret az artikuláció, szókincs, kifejezőképesség fejlesztéséhez.
- Tárgyalkotó népművészet tartalmi is formai elemei épüljenek be a gyermekek játékába, játékeszköz használatába.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- Szükségleteiknek és életkoruknak megfelelően válasszanak játékot.
- Kapcsolódjanak be közös játékokba.
- Alakuljanak ki pozitív érzelmek társaik iránt.
- Legyenek önálló kezdeményező megnyilvánulásaik.
- Legyenek képesek, szabályjátékok megtanulására és tartsák be, kövessék a megismert szabályokat.
- Legyenek képesek egyéni ötlet vagy élmény alapján építeni, konstruálni.
- Legyenek képesek saját élményeik eljátszására.
- Fogadják el társaik javaslatait, ötleteit.
- Legyenek képesek a csoportban való játékra.
- Tartsák be a társas viselkedés elemi szabályait.
- Probléma helyzetben kreatív megoldásra törekszik

Funkcionális eszközök

Konstruáló játékok

- Legók, duplók, tüsi és egyéb modulépítők.
- Különböző méretű, alakú fa és műanyagépítők, kiegészítő elemek; - állatok, emberek farostlapok.

Funkciós játékeszközök:

- Többféle méretű, alakú, anyagú, funkciójú autók (pl. munkagépek, teherszállítók, személyautók), talicskák, motorok, repülők, helikopterek, vonatok, hajók, autósszőnyeg, kormányok, szerszámok.

Szimbolikus szerepjátékok eszközei:

- Babaszoba; - babák, plüssfigurák, babaágy, babakocsik, babaruhák, ágyneműk, plédek, fürdőkád, fürdőlepedők, kiegészítők, vasalók, vasalóállvány.
- Babakonyha; - edények, tányérok, evőeszközök, poharak, kancsók, tálcák, kávéfőző, turmixgép, főzőlap, sütemények, nyújtódeszka, nyújtófa, süteményformák, terítők, kötények, kendők, mosogatótál, szivacs, törülőruha, bevásárlószatyrok, pénztárgépek, takarító szettek, porszívó.

- Fodrászüzlet; - hajszárítók, fésűk, tükrök, csavarók, hajcsatok hajgumik, fésülködőkendők, törölközők, köpeny, kozmetikumok.
- Jelmezek – szerepkörök; - szoknyák, fátylak, kalapok, sapkák, kiegészítők; nyakkendők, övek, nyaklánc, karkötők, klipszek, gyűrűk, bábok, sátrak.
- Vásári játékok (Liszt óvoda)

Szabályjátékok:

- Társasjátékok, kártyák, dominók, (szín, forma, szám) memóriák, puzzle, egyéb képes kirakók, logikai játékok.

Manuális tevékenység eszközei: Gyöngyfűző, gyurma, különböző papírok, filcek, színes és grafitceruzák, zsírkréták, ollók.

Mozgásos tevékenység eszközei: Ugróiskola, bújóhenger, labdák.

Gyakorló játék: Rakosgatható, húzogatható tárgyak, eszközök. Újrahasznosítás jegyében és a természetes anyagok felhasználásával készített különböző részképességeket fejlesztő játékok.

15.2. Verselés, mesélés

Cél: A gyermek egyéni szükségleteinek figyelembevételével érzelmi, értelmi, erkölcsi, anyanyelvi kompetenciák fejlesztése. A ritmikus mondókák, dúdoló, versek mindennapos kínálatával érzéki, érzelmi, élmény nyújtása. A mese-vers élményének feldolgozásával az önkifejezés lehetőségének biztosítása.

Feladatok

A mese-vers tartalmi összeállításával, életkori és egyéni szükségletek figyelembe vételével az óvodapedagógus, segítse a gyermeki személyiség teljes kibontakozását. A kínálatban szerepeljenek a magyar népi kultúra, a klasszikus és mai kortárs irodalom művei. Igény szerint jelenjen meg a nemzetiségi és migráns gyermekek kultúrájának irodalmi válogatása. Az irodalmi élmény befogadásához szükséges érzelmi légkör megteremtése. „Mesekuckó” kialakítása, mesére hívó szimbólumok alkalmazása.

Óvodapedagógus feladata:

- A megélt meseélmény komplex egyéni feldolgozása, mozgással és ábrázolással történő kombinálása, növelje az önkifejezés hatékonyságát.
- A mesék, versek, dúdoló, mondókák megismertetésével az anyanyelvi kompetenciák fejlesztése, erősítése.
- Lehetőségek biztosítása az átélt örömök, élmények kommunikációs kifejezésére.
- Az irodalmi élmények, átadását kísérje, testbeszéd, mimika, gesztikuláció, szemkontaktus tartás, verbális emlékezet, hangulati kifejezés elemi- hangnem, hangtónus.
- A gyermekek szókincsébe épüljenek be a mesékből, versekből megismert szófordulatok, szólások, közmondások.
- Az élő mese, bábszínház, gyermek színház látogatásával, élményeivel az érdeklődés igényesség építése az irodalmi kultúra iránt.
- A könyvtárlátogatásokkal is alakítani a könyvek értékeinek felismerését megbecsülését.
- A magyar kultúra és néphagyomány értékeinek tudatos átörökítése, építve a gyermek természetes megnyilvánulásaira, élve a komplexitás lehetőségeivel.
- Az irodalmi értékek közvetítésével a család, szülői ház szemlélet és ízlésvilág formálása, tekintettel a világnézeti, etnikai hagyományokra.
- Az óvodapedagógus a 3-4 évesek versanyagot népi mondókákból, rigmusokból és ritmikus zenei hatású játékos versekből állítsa össze. Olyan meséket válasszon, amelynek cselekménye egyszerű, érthető, ritmikus ismétlődések jellemzik.
- 4-5 éves gyermekek irodalmi anyagában szerepeljenek vidám, humoros versek, klasszikus, mai magyar költők ritmusélményt nyújtó versei, valamint népi mondókák, állatmesék, népmesék.

- 5-6 éves gyermekek versanyaguk gazdagodjon különböző típusú népi mondókákkal, lírai versekkel. Meseanyaguk bővüljön cselekményesebb népmesékkal, állatmesékkal, novellisztikus-realisztikus mesékkal, klasszikus tündérmesékkal, tréfás és műmesékkal.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- Válgják belső igényé, mindennapos örömforrása az irodalmi élménnyel való találkozás.
- Várakozással, érdeklődéssel fogadják a népi kultúra értékeit közvetítő élményforrás kínálatát.
 - Az irodalmi élmények hatása segítse, ösztönözze önkifejezésüket, rejtett érzéseik feldolgozását.
 - Legyenek képesek megérezni, átélni, kifejezésre juttatni a mesék cselekményeit, fordulatait, hangulatát, humorát.
 - Legyenek kedvenc meséik, verseik.
 - Az ismert dúdolókat, mondókákat, verseket idézzek fel különböző tevékenységeik során.
 - Ők maguk is alkossanak ritmikus, mókás, szójátékokat.
 - Egyéni átélésük, fantáziájuk szerint meséljenek rövid mesét, történetet.
 - Megélt vers-mese élményhatása jusson kifejezésre, közös bábozás, szituációs játék, dramatizálás során.
 - Használják a megismert szavakat, kifejezéseket, szófordulatokat, szólásokat, közmondásokat, tréfás mondásokat.
 - Könyvtár, színházlátogatás során alkalmazkodjanak a helyes viselkedésformához.
 - Ismerjék meg a könyv, kultúra, a művészet értékeinek megbecsülését.

Funkcionális eszközök

Könyvek: mesék, versek, történetek – elbeszélések, mondókák, ringatók, dúdolók, leporellók, lapozgatók, Magyar értelmező kéziszótár, Idegen szavak szótára, Bábok: kesztyűs, sík, gyűszű, termény, különböző anyagokból barkácsolt, bábtartók, díszletek, paraván, maszkok, jelmezek, kellékek, TV, videó, CD lemezek és lejátszó, kazetták, diavetítő, diafilmek, képek, fotók.

15.3. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Cél: Ölbeli játékokkal, a népi gyermekdalokkal, az énekes játékok, az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások, juttassák élményhez a gyermekeket. Ének, zene, tánc területén a tehetségek kibontakoztatása. Pozitív, önfeledt élményekhez juttatni a gyermekeket, a zene szabadítsa fel a képességeket, adjon örömet, sikerélményt. A zenei élmények keltsék fel az aktivitást, szabályozzák a feszültséget, teremtsenek nyugalmat. Serkentsék a képzeletet, alakítsa a viselkedést.

Feladatok

A zene iránti érdeklődés felkeltése, befogadásra való képesség megalapozása.

A gyermekek zenei hallásának, ritmusérzékének, éneklési készségének, harmonikus, szép mozgásának fejlesztése. A szülőföld értékeinek átörökítése a népzene, a népdal, a néptánc, a népszokások és a népi hangszerek megismertetése által. A népdalok és gyermekdalok éneklése közben fejlődjön hallása, éneklési készsége, ritmusérzéke, harmonikus mozgása. Zenei önkifejezés és kreativitás elősegítése

Óvodapedagógus feladata:

- A gyermekek zenei érdeklődésének, zenei ízlésének formálása.
- Nyújtson örömet és tegye esztétikailag fogékonnyá a közös éneklés.
- A dallam a ritmus és a mozgás szépségének felfedeztetése. Ezek kombinálása legyen önkifejezés számára.
- A hagyományokat a népdalok éneklése, a népi játékok, a gyermek néptánc által tegye ismerté.

- A gyermek zenei képességeinek/ ritmus, éneklés, hallás, mozgás/ és zenei kreativitásának fontos eszközéül szolgáljanak az énekes népi játékok és az igényesen választott kortárs művészeti alkotások.
- A zenei alapfogalmak megismerése, a zenei készségek elsajátítása szabadon választott játék közben történjen.
- Az ének bátorításával, önfelédtt vidám éneklési kedv megteremtése.
- A közös együtt játszással, énekléssel fejlessze a közösségi érzés kompetenciáját.
- Szoktassa figyelemre, fegyelemre a gyermeket, tegye alkalmassá a feladatok elvégzésére, fejlessze közösségi érzéseit.
- A zenei élmény minden napos lehetőség legyen az óvodában, minél több szabadon választott tevékenység kapcsolódjon hozzá.
- Az óvodapedagógus teremtsen arra lehetőséget, hogy egy-egy zenei feladatot többféleképpen lehessen, megoldani, fejlessze ezzel is a gyermek, alkotó képességét.
- A mondókák, énekek ismételtetése segítse a helyes artikulációt, a szavak szép, pontos kiejtését.
- A sokféle énekes játék adjon alkalmat a szókinccs bővítésére.
- A népjátékok alkalmazásával fejlessze a gyermekek jellembeli tulajdonságait, ügyesség, bátorság, önuralom, önzetlenség, gyors felfogóképesség, versenyszellem.
- Ismertesse meg a gyermekeket életkorukhoz közel álló népi játékokkal, ezek alkalmat adva, nagy indulati töltések átélésére, és az egész személyiségre gyakorolt fejlesztő hatásának érvényesítésével.
- Ismerkedjenek a magyar néptánc kultúrával, néptánc alaplépéseivel.
- „Így tedd rá” módszer alkalmazása (Szentlőrinc, Szabadszentkirály)
- 3-4 évesek: A dalok hangterjedelme ne lépje túl a tiszta kvint távolságot, lehetőleg egyszerű negyed és páros nyolcad ritmusok váltakozásával. A játékok elsősorban egyszerű utánzó mozgással kísért megszemélyesítő szerepjátékok legyenek. Magas - mély reláció, halk – hangos különbségének felismertetése. Motívum-visszhang, egyszerű dallammotívumok visszaénekeltetésével. Hangszerek hangjának, eltérő zörejhangok felismertetése és megkülönböztetése. Fejleszti ritmusérzéküket az egyenletes lüktetés, tempókülönbségek (gyors-lassú) érzékeltetésével, játékos mozdulatokkal. Egyszerű táncmozdulatok utánzásos elsajátítása. Ritmusmotívumok-egyszerű beszélt és énekelte-visszatapsoltatása.
- 4-5 évesek: A dalok hangterjedelme ne lépje túl a nagy hatótávolságot, hangkészletében lehetőleg ne legyen fél hang. Játékok csoportos jellegűek (körjáték, szerepcserélő, sorgyarapító, párválasztó). Zenei emlékezetük fejlesztése dallamfelismeréssel, dallambújtatással. Egyenletes járás és a tapsolás összhangjának megteremtésével ritmusérzékük fejlesztése. Gyors- lassú tempó tartás képességének alakítása. Ritmushangszerek használatával a szem- kéz koordináció és a finommozgás alakítása. Ritmus és dallam motívum visszatapsoltatása és visszaénekeltetése. Dallamfordulatok kitalálására való ösztönzés.
- 5-7 évesek: A negyed, a nyolcad mellett megjelenhet a tizenhatod is. Ismerjenek meg újabb játékformákat (kapus, hidas, sor és ügyességi, esztétikus mozgást igénylő pársjátékok). Gyors- lassú, halk- hangos fogalompárok együttgyakoroltatása. Dallamfelismertetés kezdő motívumról vagy belső motívumról. Dallambújtatás gyakoroltatása hosszabb és rövidebb egységekkel. Esztétikus, együtemű mozgás fejlesztése, változatos térformák alakítása, játékos táncmozdulatok gyakoroltatása. Tánc közben a zene ritmusának, lüktetésének átvételére motivál. Változatos ütőhangszerek használatával a dalok ritmusához való alkalmazkodás képességének fejlesztése.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- Törekedjenek a tiszta, pontos éneklésre.
- Az ének zene váljék számukra a mindennapi élet részévé felfedezve szépségeit.
- Törekedjenek a zenei néphagyományok tovább adására annak megismertetésével.
- Használják a néphagyományokhoz a szorosan kapcsolódó néptánc alaplépéseit.
- Próbálgassák kreativitásukat a zene terén, szabadon.
- Sajátítsák el és használják a zenei fogalom párokat/ ritmus és dallam/
- Érezzék, hogy a ritmus, a dallam, az egyenletes lüktetés áthatja, mindennapi életüket, legyenek boldogabbak, felszabadultabbak ez által.
- Zenehallgatásnál ismerjenek meg olyan dallamokat is, melyek ismeretlenek számukra akár nemzetiségi vagy más okból.
- A további fejlődéshez, a feladatok elvégzéséhez érezzék át fontosságát a figyelemnek, fegyelemnek, alakuljon ki náluk a közösségi érzés.

Funkcionális eszközök

Ritmus (ütő) hangszerek: dob, csörgődob, cintányér, triangulum

Dallamhangszerek: metalofon, furulya

Népi hangszerek: csörgők, sípok, kereplő, köcsögduda

Gépi eszközök: magnetofon, CD lejátszó

Egyszerű ízléses, dalos játékokhoz kapcsolódó tárgyak: kosár, bot, kendő, kalap, szoknya, báb

15.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

Cél: a gyermekek tér- forma-szín képzetének gazdagítása, esztétikai érzékük, szép iránti fogékonyságuk alakítása. Népművészeti elemekkel, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés. A gyermekek élmény és fantáziavilágának képi, szabad önkifejezésének, lehetőségeinek biztosítása.

Feladatok

A 3-7 éves gyermekek alkotó-alakító tevékenység feltételeinek megteremtése, tartalmának, minőségének fejlesztése és szervezeti formáinak biztosítása.

Az ábrázolótevékenység a tárgyi világ megismerését, feldolgozását, újraalkotását tegye lehetővé a gyermekek számára.

Óvodapedagógus feladata:

- Az alkotó tevékenységhez méretben, minőségben megfelelő eszközök, zavartalan, nyugodt hely és a tevékenység befejezéséhez elegendő idő biztosítása.
- Az óvodapedagógus ismertesse meg a gyermeket az eszközök használatával, valamint különböző anyagokkal és technikákkal.
- Teremtse meg az egész nap folyamán is a rajzolás, festés, mintázás, agyagformálás, szövés, fonás, és a műalkotásokkal való tevékenykedés lehetőségét.
- Lehetőség biztosítása az önkifejezéssel, a környezet esztétikai alakítására, esztétikai élmények befogadására
- A gyermek számára maga a tevékenység, a funkció öröme jelentsen élményt.
- Párhuzamosan végezhető tevékenységként lehetőséget ad a szabad alkotásra.
- A mintázási kedvet különböző természetes anyagokkal és tájegységenkénti díszítő motívumokkal növelje.
- A különböző tevékenységek az egyéni fejlettséghez és képességekhez igazodva segítsék a képi-plasztikai kifejezőképesség, komponáló, térbeli tájékozódó és rendelkező képességek alakulását a gyermeki élmény és fantáziavilág gazdagodását és annak képi kifejezését.
- Minden óvodapedagógus biztosítson lehetőséget egymás munkáinak megismerésére folyosón, lépcsőházban való elhelyezéssel.

- Kezdődjön el az esztétikum iránti érzékenység és értékelő-képesség kialakítása, észrevetve, együttesen gyönyörködve a saját alkotásokban, a mű- és népművészeti szépségekben.
- A képalakítás jelenjen meg festéssel, zsírkrétával, papírragasztással, nyomattal.
- A gyermekek ismerjék meg az anyagok alakíthatóságát, gyúrnázással, nyomkodva, gyurkálva, gömbölyítve, ütögetve, sodorva, simítva, mélyítve, lapítva, stb.
- 3-4 éves A gyermekeknek tegye lehetővé, hogy játszva ismerkedhessenek az anyagokkal, eszközökkel és a technikai kivitelezés lehetőségeivel. Megkedvelteti a gyermeket rajzolás, festés alapjait, a mintázás alaptechnikáját, nyomdázást, tépést, ragasztást.
- 4-5 éves A gyermekek alkotó-alakító tevékenységét bővítse. Formálja a képalkotást, megismerteti a vágás, hajtogatás, egyszerűbb fonás, varrás és gyöngyfüzés alapjait.
- 5-6-7 éves gyermeknek teremtsen minél több alkalmat közös kompozíció létrehozására, gazdagítsa a technikai megoldásokat és az eszközlehetőségeket. A képalkotás különböző, változatos technikákkal történő készítését erősíti, és megismerteti a szövés technikáját, valamint többféle technikai megoldást igénylő barkácsolást. Segítse a szándékos képalakító tevékenységüket élményeikhez kapcsolódó témákkal, s azokhoz megfelelően illeszkedő technikával. Jelenjen meg a gyermekek rajzában az emberábrázolás, környezet, tárgyak, cselekmények saját elképzelés alapján történő megjelenítése. Tudjanak játékokhoz kelléket, valamint alkalmi ajándéktárgyakat készíteni. Egyénileg dolgozzanak a gyermeknek méretezett szövőkereteken.
- Törekedjen arra, hogy a gyermek saját élményein alapuló cselekményes témákban jelenjenek meg a mesék, versek, énekes játékok, ünnepek eseményábrázolása is.
- Az óvodapedagógus segítse a gyermekeket a játékok, bábok, játékkellékek készítésében
- Papírmerítés, agyagozás, szövés, nemezelés, kasírozás, csuhézés technikákkal való megismertetés, tevékenykedtetés.
- Természetes anyagok felhasználásának, alkalmazásának lehetőségeivel ismertesse meg a gyermekeket.
- Tehetségek kibontakoztatása, segítése.
- Népi motívumvilág díszítőelemei. Magyar népi motívumok az óvodában – kiadvány alkalmazása.
- Népművészeti elemekkel, esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- Képalkotásban egyéni módon tudják megjeleníteni élményeiket, elképzeléseiket.
- Térlátása korának megfelelő.
- Vonalvezetése balról jobbra halad.
- Szem-kéz mozgása összerendezett.
- Tudják alkalmazni mintakövetéssel a technikai eljárásokat, nevezzék meg a színeket, azok sötét és világos árnyalatait.
- Emberábrázolásban jelenjenek meg a részformák, esetleg egyszerű mozgások.
- Alkossanak képet emlékezet, élmény alapján.
- Megfelelően használják az eszközöket, tartásuk tisztán azokat, rendelkezzenek helyes ceruzafogással
- Megfigyelés után tudjanak formát mintázni, ezek egyéni, részletezőek legyenek.
- Díszítsenek tárgyakat saját elképzelés alapján.
- Legyen véleményük saját és társaik "műveiről", műalkotásokról.
- Rácsodálkoznak a szép látványára, tudjanak gyönyörködni benne.

Funkcionális eszközök

Színes ceruza, zsírkréta, aszfaltkréta, filctoll, festék, ecset, olló, tű, cérna. Különböző minőségű és színű papírok, gipsz, agyag, gyurma, lisztgyurma, homok, kavics, kagyló, csigaház, különböző termések, termények és növények, fonalak, szövőkeret, textilanyagok, gyöngy, gomb, szárasztésza, flakonok, dobozkák, papírhengerek, hungarocell, üveg, zacskó, toll, tojás, hurkapálca, raffia, ragasztó.

15.5.Mozgás

Cél: a gyermek személyiségének sokoldalú fejlesztése: erő, ügyesség, állóképesség, gyorsaság, értelmi: gondolkodás, helyzetfelismerő képesség, jellem: akarat, önuralom, bátorság. Az egyéni mozgásigény természetes kielégítésének biztosításával az egyéni fejlődés ütemének nyomon követésével, a gátlásokat feloldva, a mozgáskoordináció, ügyesség fejlesztésével, a gyerekek érzelmi- akarat- értelmi és fizikai képességének és készségének magasabb szintre juttatása.

Feladatok

Az óvodapedagógus az óvodai nevelés minden napján a gyermekek egészséges fejlődése érdekében teremtse meg azokat a feltételeket, amelyek elősegítik a biológiai fejlődést, követik a szervezet teherbíró-, ellenálló- és alkalmazkodóképességét, valamint fejlesztik erejüket, ügyességüket, gyorsaságukat és állóképességüket.

Óvodapedagógus feladata:

- Használja ki udvar adta lehetőségeinket, ahol nagy tér és mozgásfejlesztő eszközök állnak rendelkezésre a gyermekek. nagymozgásának fejlesztésére (járás, futás, kúszás, mászás).
- Biztosítson az óvodapedagógus minél több alkalmat a szabad mozgásra.
- A mozgásos tevékenység, azok eszközeinek mindenkor a gyermekek fejlettségi szintjéhez igazítása.
- A gyermekek szabad mozgását a délelőtti és a délutáni udvari játék és séta során is biztosítsa.
- A napi tevékenységek részeként a mindennapos, frissítő mozgás tervezése során elsődlegességet biztosítson a mozgásos játékoknak.
- 3-4-5 éves gyermekek mozgásos tevékenysége során a nagymozgás fejlesztésére helyezze a hangsúlyt a játék gyakorlati alkalmazása során.
- 5-6-7 éves gyermekek mozgása kapjon hangsúlyt az észlelés, alakítás, formaállandóság mozgás közbeni fejlesztése, a finommotorika alakítása és a szabályjáték gyakorlati alkalmazása során.
- Ismertesse meg a gyermekeket futás, ugrás gyakorlatokkal, dobás gyakorlatokkal, labda gyakorlatokkal.
- Labda gyakorlatok, játékos labdahasználat.
- Ugrókötél játékos alkalmazásának lehetőségeinek megteremtése.
- Ugróiskola és gumis játék lehetőségeinek felkínálása, biztosítása.
- A gyermekeket a népi mozgásos játékok, népi sportjátékokkal való megismertetése.
- Karika vezetés, vesszőkarika dobás, ugróiskola.
- Minél több egyensúlyozó játék alkalmainak megteremtése, kézi szerek használatával ismertetés a különböző típusú mozgásokhoz.
- Támaszgyakorlatok gyakoroltatása különböző sportjátékok, népi sportjátékok alkalmával.
- Csúszás, kúszás, mászás változatos lehetőségeinek biztosítása.
- A gyermek szókincsében a mozgás, testséma, és percpcióval kapcsolatos kifejezések beépítése.
- Preventív lábtorna, tartás és lábboltozat javító gyakorlatok beépítése a mindennapi mozgásos tevékenységbe.

- Gyermek állóképességének növelésére, fokozatos terheléssel, hosszabb, séták, túrák szervezése.
- Mezítlábas tornapálya használata a nyári időszakokban.(Szentlőrinc, Szabadszentkirály)
- Roller, futóbicikli, kerékpár használata az udvari játék során, ezzel egyensúlyérzék és térbeli tájékozódás fejlődésének elősegítése.
- Közlekedési szabályok megismertetése, gyakorlat elsajátítása.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- Szeretnek mozogni, kitartóak a mozgásos játékokban.
- Képesek a sor- és köralakításokra.
- Igényli a mindennapos mozgást, mozgása harmonikus, összerendezett.
- Téri tájékozódása kialakult, irányokat meg tud különböztetni.
- Ismeri saját testét, testrészeit.
- Fizikai erőnléte, állóképessége életkorának megfelelő.
- Fejlett az egyensúlyérzéke.
- Kialakult a szem-kéz, szem-láb koordinációja.
- Ismeri legalább 2-3 kézi eszköz használatát (labda, ugrókötel, karika). együttműködő, segítőkész.
- Ismeri csapatjáték szabályait.
- Képes alkalmazkodni társaihoz, korához képest fejlett az önuralma, toleráns.

Funkcionális eszközök

Kézi szerek: kis szőnyegek, különböző méretű labdák, bot, szalag, babzsák, karika, kendő, rongy-labdák, ugrókötelek, tornafalak, padok, zsámolyok, különböző méretű tornaszőnyegek, mászó háromszög, magasugró állvány, lépegető hengerek, gólyalábak, különböző méretű egyensúlytölcsérek, egyensúlyozó és ugráló labdák, lépegető teknős egyensúlyozáshoz, gördeszkák, akadályjelzők, körkötel, ejtőernyő, trambulínok. Preventív tartásjavító tornához: hengerek (műanyag, fa), műanyaggolyók, bordásfal (minden csoportba), szalvéta, nagyméretű szőnyegek (mezítláb járáshoz). Udvari eszközök: rollerek, kerékpárok, labdák, mászófalak, kötelek, gyűrűk, kosárlabdapalánk, röplabdaháló, mászó hengerek, kockák, csúszdák (különböző méret)

15.6. A külső világ tevékeny megismerése

Cél: Pozitív érzelmi viszonya alakuljon a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését. Gyermek olyan tapasztalatok birtokába jusson, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Ismerje a szülőföld, az ott élő emberek, hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások értékeit, ismerje meg ezek szeretetét, védelmét is. Alakuljon ki a környezettudatos viselkedés, és magatartás, valamint a fenntarthatóság szemlélete. Közvetlen élményeken alapuló tevékenység hatására fejlődjön a gyermek érzékenysége, alapozódjon meg a természettel együtt élni tudó, és a természetet védő ember szokása.

Feladatok

A gyermek aktivitása és érdeklődése során szerezzen tapasztalatot a szűkebb és tágabb természeti-emberi –tárgyi környezet formái, mennyiségi, téri viszonyairól. A környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatok, ismeretek birtokába jusson a gyermek, és azokat tevékenységeiben alkalmazza. Ismerje fel a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokat. Alakuljon ítélőképessége, fejlődjön tér, sík és mennyiség szemlélete. Fejlődjön megfigyelő és gondolkodásképesége, a környezettel való harmonikus együttélése. Cselekvési képességek, kompetenciák alapozása, kialakítása. Gyermekkel végzett tevékenységi területek: összehasonlítás, számfogalom alapozása, geometriai tapasztalatszerzés.

Óvodapedagógus feladata:

- Tegye lehetővé a gyermek számára a környezet tevékeny megismerését.
- Biztosítson elegendő alkalmat, időt, helyet, eszközt a spontán és szervezett tapasztalat és ismeretszerzésre, a környezetkultúra és biztonságos életvitel szokásainak alakítására.
- Az új ismereteket a gyermekek spontán érdeklődésére, kíváncsiságára, érzelmeire, megismerési vágyára építse, élményeikre, tapasztalataikra támaszkodjon.
- Változatos tevékenységeket biztosít a felfedezésre, megfigyelésre, megismerésre.
- Ünnepek, és hagyományörzés formájában közvetíti az egyetemes és a népi kultúra értékeit, hagyományait.
- Felfedeztetni a környezet szépségét, harmóniáját.
- Megismerteti a környezetvédelem, környezettudatos magatartás alapjait.
- Környezet tudatos nevelését gazdagítsa a „Zöld óvoda” és „Madárbarát óvoda” program.
- Használja ki a megfigyelési, tapasztalási lehetőségeket az udvaron élő rovarok, bogarak megfigyelésére, védelmére. Rovarhotel elhelyezése.
- Biztosítja az ismeretek sokszínű gyakorlását, alkalmazását.
- Segítse elő a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességének fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában.
- Az udvaron lehetőséget biztosít a kertgondozásra, fűszerkert gondozására, ehhez megteremti a feltételeket.
- Növények, állatok fejlődéséről, gondozásáról, hasznáról, ismereteket nyújt.
- Terepgyakorlatokat szervez, ahol a természettudományos ismeretek mellett az_élővilág, az életközösségek, megismertetésére motivál, észre véteti a legapróbb növényt, rovar, meghallatja a madarak hangját, más állatok neszeit.
- Természeti kincsek gyűjtésére motivál.
- Elemi közlekedési szabályokat gyakoroltat, közlekedési eszközökkel ismerteti meg a gyermeket.
- Játék során adódó spontán matematikai helyzetek kihasználása, matematikai fogalmak, kifejezések, összefüggések megismertetése, megtapasztaltatása.
- Mennyiségi, formai összefüggéseinek felfedeztetése, megtapasztalása. A logikus gondolkodás megalapozása.
- Ok- okozati összefüggések felfedeztetése.
- Érdekes, a gyermekek kíváncsiságára építő problémahelyzetek teremtése.
- A gyermekek egyéni feladatmegoldásának meghallgatása, a sajátos logika elfogadása.
- A matematikai osztályozás, halmazokkal végzett feladatoknál a matematikai ítéletek megnevezése.
- Térbeli viszonyok, az irányok és helyzetek pontos megnevezése, tájékozódás térben és síkban.
- Számfogalom előkészítése, megalapozása.
- Sorozatok alkotása.
- Sorszámnevek megnevezése.
- Tapasztalatszerzés a geometria körében.
- Az óvodapedagógus segítse elő a gyermekek önálló vélemény alkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában.
- A gyermekek a közvetlen környezetükben érzékeljék a környezet esztétikumát: hangokat, színeket, illatokat, formákat, az élet ritmikusságát.
- A 3-4 éves gyermekek az óvoda elfogadása, megszeretése után ismerkedjenek az óvoda közvetlen környezetével. Figyeljék meg az évszakok szépségét, színeit, jelenségeit, időjárását, növényeit. Gyűjtsenek terméseket, kavicsokat, leveleket. Beszélgessenek a

család tagjairól. Beszélgessenek a környezetben látható formákról, nagyságbeli, mennyiségi jellemzőkről. Ismerkedjenek meg néhány háziállattal, virággal, gyümölcsel, zöldséggel. Ismerkedjenek meg a testükkel, annak részeivel, s az orvos gyógyító munkájával.

- Az óvodapedagógus a 4-5 éves gyermekek tapasztalat- és élményszerző sétáit az óvoda környezetében szervezze meg. Tudjanak gyönyörködni az évszakok növényeiben. Gyűjtsenek terméseket, és azokat hasznosítsák az óvodapedagógus segítségével. Az óvodapedagógus biztosítsa a megfigyelések, gyűjtőmunkák gazdagítását, differenciálását. Végezzenek rügyeztetést, magvak csíráztatását, hajtást. Tudják bemutatni családtagjaikat hozott képek alapján. Gyakorolják a gyalogos közlekedés szabályait. Ismerjenek meg háziállatokat, madarakat, bogarakat. Hasonlítsanak össze, válogassanak, szín, alak, más tulajdonság alapján. Mérjenek össze tárgyakat hosszúságuk, tömegük, irtartalmuk szerint.
- Az 5-6-7 éves gyermekek ismerjék meg az óvoda tágabb környezetét. Figyeljék meg az évszakok szépségét a színek árnyalatát, a környezet szennyeződéseit (víz, levegő, föld), a növények fejlődési feltételeit. Keressenek összefüggéseket az időjárás és az emberek tevékenysége között. Ismerkedjenek meg néhány mezei virággal vadon termő növényvel, fűszer és gyógynövényvel. Bővítsék közlekedési ismereteiket: figyeljék meg a megkülönböztetett jelzésű járműveket a közlekedésben. Ismerkedjenek meg a napok, napszakok nevével. Rendezzenek sorba tárgyakat, személyeket, halmazokat mennyiségi tulajdonságok vagy felismert szabályosság szerint. Készítsenek sorozatokat. Mérjenek össze tárgyakat magasság, hosszúság szélesség, vastagság szerint. Párosítás, több-kevesebb-ugyanannyi fogalmával ismerkedjenek meg. különböztessék meg és azonosítsák az irányokat: alá-fölé, mellé, jobbra-balra, alatt-fölött, között, mellett.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- Tudják személyi adataikat: név, lakcím, életkor; szülők neve, foglalkozása; testvérek neve.
- Nevezzék meg saját testrészeit, érzékszerveiket.
- Tudják az évszakok nevét, jellemzőit a napok nevét, sorrendjét, napszakait.
- Ismerjék néhány környezetükben levő épület funkcióját.
- Nevezzék meg a közlekedés eszközeit, néhány alapvető szabályát.
- Ismerjék a színeket.
- Helyezzék főbb csoportjaikba az élőlényeket: ember, állat, növény.
- Tudjanak alapvető növény- és állatgondozási műveletekről.
- Vegyenek részt elemi, természetvédelmi tevékenységekben (téli madárvédelem, élőlények óvása)
- Válogassanak alakzatokat, tárgyakat, élőlényeket szempontok alapján.
- Jól használják a megismert kifejezéseket.
- Hasonlítsanak össze mennyiségeket: több, kevesebb, ugyanannyi; hosszabb, rövidebb, ugyanolyan hosszú; magasabb, alacsonyabb, szélesebb, keskenyebb.
- Meg tudják számolni a tárgyakat legalább 10-ig.
- Halmazok képzése különböző szempontok szerint.
- Térirányok és névutók helyes használata.
- Ismerjék fel és tudjanak sorozatokat alkotni.
- Sorszámneveket ismerjék.
- Ismerik a térbeli alakzatok közül a kockát, esetleg gömb, téglatest.

Funkcionális eszközök

Minimat készlet, színes rudak készlete, logikai készlet, filctáblák, manipulációs lapok, könyvek, óvodapedagógus által készített kiegészítő eszközök, mágnes tábla, színes számolópálca,

különböző képességfejlesztő eszközök, logikai fejlesztő játéksalád, növények-, állatok-, emberek-közlekedés- világa kártyák.

15.7. Munka jellegű tevékenységek

Célja: A gyermeki munka megszerettetésén keresztül készségek, képességek, kompetenciák alakítása. Ertsék meg, mit várunk el tőlük, sajátítsák el az eszközök célszerű használatát, alakuljon ki összpontosítási képességük, munkaszervezési képességük. Alakuljon ki önállóságuk, önértékelésük, önbizalmuk, kitartásuk, felelősségérzetük, feladattudatuk. A gyermek, munka jellegű tevékenysége, örömmel és szívesen - végzett aktív tevékenység.

Feladatok

A különböző típusú munkajellegű tevékenységek tervezése és azok feltételének biztosítása. A gyermeki munka, folyamatos, reális a gyermeknek saját magához mérten fejlesztő értékelése. A munka jellegű tevékenységekbe játékos elemek beépítése.

Óvodapedagógus feladata:

- A gyermekek végezzenek szívesen játékból kibontakozó és szükségleteikből fakadó munkajellegű tevékenységeket, elsősorban önmagukért és a közösségért.
- Az óvodapedagógus mindegyik munkafajtánál adjon mintát az eszközök használatához és a munkafázisok sorrendiségének megismeréséhez.
- Az értékelés legyen buzdító, megerősítő, fejlesztő hatású, hogy a gyermekekben pozitív viszony alakuljon ki a rendszeres munkavégzéshez.
- Az önkiszolgálás, testápolás, öltözködés, étkezés, környezet gondozására ösztönzés, önállóságuk növelése a fejlettségükhöz mérten.
- Az óvodapedagógus 3-4 éves óvodásokat is vonja be az alkalomszerű munkába, ami lehet esetleges, de lehet szabályosan ismétlődő. A szabályosan ismétlődő mindennapi munka a rend fenntartásáért végzett tevékenységek.
- Az óvodapedagógus tervezze meg az egyéni megbízások lehetőségeit: információk közvetítése, kisebbek és egymás segítése, jeles napok előkészítése.
- A gyermekek működjenek közre az élősarok gondozásában, fűszerkert, konyhakert az óvodaudvar tisztántartásában.
- Az óvodapedagógus segítségével a gyermekek gondozzák madáretetőt és gyűjtsenek madáreledelt.
- Étkezéshez ízlésesen, esztétikusan terítsenek, töltsenek folyadékot. Étkezés után a szokásrendnek megfelelően tegyenek mindent a helyére.
- Végezzenek önállóan környezetszépítő munkát: játékok, polcok tisztítása; sütés nélküli édességek, vitaminaláta előkészítése.
- Segítsenek egymásnak és a kisebbeknek kérésre és önálló indíttatásra.
- Kerti munkák szervezése, közben a növények növekedésének, fejlődésének, a fejlődésükhöz szükséges feltételek megteremtésének megfigyelése.
- A munka értékelése legyen folyamatos, konkrét, reális, a gyermekekhez mérten fejlesztő hatású.
- Differenciálás elvének érvényesítése a feladatátadáskor.
- Megfelelő hely és idő biztosítása a munka elvégzésére a folyamatosság érdekében.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- Egyéni fejlettségi szintjüknek megfelelő feladatokat tudnak végezni.
- Megbízásaikat pontosan teljesítik.
- Szívesen vállalkoznak egyéni megbízások elvégzésére.
- Felismerik a segítségadás lehetőségeit.
- Ismerik a szerszámok, munkaeszközök tárolási helyét, azok használatát.
- Képesek az eszközök megóvására és saját testi épségük megőrzésére.

Közösségi munkák:

- Közösségért végzett munkák vállalásánál megjelenik helyes önértékelésük, önbizalmuk, közösségért való tevékenykedés öröme.
- Naposi feladatokat önállóan, pontosan végzik.
- Terítésnél ügyelnek az eszközök esztétikus elhelyezésére is.
- Felelősi munkákat szívesen vállalnak, és önállóan teljesítik.
- A környezet rendjének megőrzésére ügyelnek, segítenek annak tisztán tartására.
- Vigyáznak játékaikra, és rendben tartják azokat.
- Munkajellegű tevékenységeiket a felelősségérzet, a feladattudat és a kitartás jellemzi.

A környezettudatos viselkedés megalapozását segítő munkák:

- A szemetet szelektíven helyezik el az adott gyűjtőkben.
- Szívesen segítenek a falevelek összegyűjtésében, komposztálásában.
- A virágokat nem tépik le, hagyják az eredeti szépségükben.
- Szívesen ápolják a növényeket csoportszobába, udvaron egyaránt.
- Egész évben az évszaknak megfelelően gondoskodnak a madarak táplálékáról, itatásáról.

Alkalomszerű munkák:

- Pontos megértik mit várunk el tőlük, és azt önállóan teljesítik.
- Bonyolultabb feladatokat is örömmel végeznek el és annak szervezésében is önállóak.
- Időnként olyan megbízatásoknak is eleget tesznek, amelyek otthoni előkészületet is igényelnek.

Önkiszolgáló tevékenységek:

- Testápolással kapcsolatos munkafolyamatokat önállóan, szükség szerint elvégzik.
- Étkezésnél helyesen használják az evőeszközöket.
- Önkiszolgáló tevékenységekre fordított idő fejlettségük növekedésével arányosan csökken.

Funkcionális eszközök

Étkezés: önkiszolgálás, naposi munka eszközei: Szalvéta, szalvétás kistál, szalvétatartó, tányérok, evőeszközök, poharak, kancsók, terítők, kenyérkosár, asztaltörlő. Takarítóeszközök: Gyermekméretű seprű, lapát, felmosó, törölgető rongy. Élősarok eszközei: Kosarak, tálak, tálcák, cserepek, virágládák, locsolókanna, virágföld, kislapát. Udvari eszközök: Gyermekméretű lombsöprű, vesszőkosár, védőkesztyű.

15.8. Tevékenységben megvalósuló tanulás

Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán és szervezett tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. Az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, sétákon, kirándulásokon, az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretekben valósul meg. A tanulás feltétele a gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásának erősítése.

A tanulás lehetséges formái az óvodában:

- Az utánzásos, minta- és modellkövetéses magatartás- és viselkedéstanulás szokások alakítása.
- A spontán játékos tapasztalatszerzés.
- A játékos cselekvéses tanulás.
- A gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés.
- Az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés.
- A gyakorlati problémamegoldás.

Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvodás gyermek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése. Az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtése során épít a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire

A gyermekek tanulás- és tudás iránti vágyának felébresztése és kielégítése, a megismerési képességek fejlesztése, a tapasztalatszerzés és gondolkodás örömeinek átélése az egész nap folyamán adódó tevékenységeken keresztül.

Feladatok

A gyermekek cselekvő aktivitásra készítése a sok érzékszervet foglalkoztató tapasztalási lehetőségek biztosításával. Ismeretek átadása, bővítése, a tanuláshoz szükséges alapkészségek, képességek, kulcskompetenciák fejlesztése. A gyermekek egyéni fejlődési ütemét, képességét, tehetségét, szociokulturális háttérét figyelembe vevő, hátránykompenzációt elősegítő nevelőmunka. Az anyanyelvi nevelés egész programunkat és nevelő munkánkat hassa át.

Óvodapedagógus feladata:

- Az óvodapedagógus a gyermekek megismerési vágyára, érzelmi beállítottságára, önkéntelen figyelmére támaszkodva irányítsa a tapasztalat- és ismeretszerzés folyamatát.
- Az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtése mellett, építsen a gyermekek előzetes tapasztalataira, ismereteire, biztosítsa a felfedezés lehetőségét, kreativitásának erősítését.
- Szokások alakítása, utánzásos minta és modellkövetéses magatartással és viselkedéssel.
- Spontán, játékos helyzetek kihasználása.
- Gyakorlati probléma megoldására ösztönző helyzetek megteremtése.
- Egyéni fejlődési, érési ütem figyelembe vétele a tevékenység felkínálása során.
- Személyre szabottan pozitív értékeléssel segíteni a gyermekek személyiségének kibontakoztatását, reális önértékelésének kialakulását.
- Kiemelkedő adottsággal rendelkező és képességű, tehetséges gyermekek felismerése és fejlesztése.
- Hátrányos helyzetből induló gyermekek, hátrány kompenzációja, esélyteremtés. Hátrányok konkrét beazonosítása, megfogalmazása arra konkrét pedagógiai intézkedés meghozatala.
- Az óvodapedagógus segítse elő, hogy minden gyermek önmaga lehetőségeihez képest fejlődjen, ezért egyéni fejlettségüknek megfelelően differenciáljon.
- Az óvodapedagógus rendelkezzen módszertani sokszínűséggel, kooperatív technikák alkalmazásával: együttműködésen, egyenlő részvételen, és felelősségvállaláson alapuló közös munkával.
- Projekt módszer alkalmazása, gondolattérkép készítése.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- Tudjanak önállóan, konkrét, elemi, ismert jelenségek esetében következtetni, ítéletet alkotni.
- A gyermekek érdeklődően, bátran kérdeznek.
- Szívesen vesznek részt a tervezett, szervezett, kezdeményezett, irányított játékokban, tevékenységekben.
- Önállóan végezzenek megfigyeléseket, ismerjék fel a jelenségeket változásukban is.
- Legyenek képesek konkrét összefüggések, ok-okozati viszonyok felfedezésére.
- Törekedjenek többféle megoldás keresésére, probléma helyzetek megoldására.
- Legyenek képesek gondolataikat érthetően szavakba, mondatokba foglalni.
- Ismerjék fel saját értékeiket, alakuljon ki feladattudatuk, szándékos figyelmük.

Funkcionális eszközök

Tapasztaláshoz, cselekedtetéshez szükséges eszközök: nagyítók, kb. anyagok, képek, könyvek, kb. használati tárgyak, eszközök, kártyák, memória játékok, társas játékok, dominó, bogárnéző, tóvizsgáló készlet, hangyamegfigyelő farm, a gyermek közvetlen környezetének megtapasztalását, megismerését elősegítő tárgyak, eszközök.
Fejlesztő játékok, gyermekek cselekvésén alapuló tapasztalását elősegítő eszközök.

16. Nevelőtestület tagjai számára ajánlott/kötelező szakirodalom és egyéb forrásanyagok

1. Bauer Gizella: Gyermekirodalmi Szöveg gyűjtemény Tankönyv kiadó Bp 2014
2. Lukács Józsefné-Ferencz Éva : Elmúlt a nyár, itt az ősz, kampós bottal jár az ősz Flaccus Kiadó Bp
3. Varga Katalin: Gógös Gúnár Gedeon Móra Ferenc Könyvkiadó 2003
4. Gazdag Erzs: Ringató Móra Könyvkiadó1974
5. Florence White Williams: A kis piros tyúkocska Roland Toys Kft. Kiadó 2018
6. T. Aszódi Éva: Cini -cini muzsika Óvodások verseskönyve Móra könyvkiadó 2015
7. Forrai Katalin: Ének az óvodában 2016
8. Törzsök Béla: Zenehallgatás az óvodában Zeneműkiadó Bp. 1982
9. " Így tedd rá" Táncos mozgásfejlesztés az óvodában óvó-táncpedagógusok részére Saramis Bt 2010
10. Göbel Orsolya: A szív érintése, L'Harmattan Kiadó- Könyvpont KiadóBp, 2014
11. Göbel Orsolya: A fantázia tengerén. L'Harmattan Kiadó- Könyvpont KiadóBp 2010
12. Göbel Orsolya: Tanulni, örülni, szeretni. L'Harmattan Kiadó 2012
13. Göbel Orsolya: Önmagunkban elmélyülten. L'Harmattan Kiadó 2009
14. Göbel Orsolya: Mozgás a képzelet szárnyán. L'Harmattan Kiadó2014
15. Göbel Orsolya: Égig emelő légzés, L'Harmattan Kiadó 2014
16. Göbel Orsolya: Csupa szépeket tudok varázsolni L'Harmattan Kiadó2012
17. Komáromi Lajosné: Játékos zenebona Nóvum Kiadó
18. Zilahi Józsefné: Óvodai nevelés játékkal, mesével Ősz, Tél, Tavasz, nyár Eötvös József Könyvkiadó 1996
19. Perlai Rezsóné: matematikai játékok óvodáskorban Flaccus Kiadó 2014
20. Körmöci Katalin: Hova bujt a matematika? Sprint Kft.
21. Dr. Tótszóllósné Varga Tünde: Mozgás fejlesztés az óvodában Magán kiadás 2006
22. Dr. Ráczné Főző Klára, Bucsy Gellértné: Éves terv gyermektorna foglalkozásokhoz
23. Tátrai Zsuzsanna- Karácsony Molnár Erika: Jeles napok, ünnepi szokások, Mezőgazda Kiadó, 1997
24. Hintalan László János: Aranyalma-játékhagyomány, Örökség Alapítvány, 2005
25. Lázár Katalin: Népi játékok, Planétás Kiadó, 1997
26. Fehér Anna-Sebők Éva: Játszik vagy tanul, Bocz Nyomdaipari Kft 2014
27. Dr.Fejes Erzsébet-Kanczler Gyuláné dr, A természet ünnepei. Kincs könyvkiadó 1999
28. Dr.Fejes Erzsébet-Kanczler Gyuláné dr: Mesélő Természet 1994
29. Németh Imre-Némethné Katona Judit: Zöld kalandra fel! Havasi Rózsa Kft
30. Kontra György: A gyermek egészséges fejlődése, Kossuth Könyvkiadó 1974
31. Spotter's Guide: Természetbarátok zsebkönyve, Szalay Könyvkiadó
32. Steve Pollack és Peter Wingham: Veszélyben a világunk: Az állatvilág, Magvető Kiadó
33. Forrai Katalin:Ének a bölcsődében: Móra Könyvkiadó 2017

I. Tagóvodák kiegészítése a Pedagógiai Programhoz

II. A Pedagógiai Program elfogadása, érvényessége, módosítása

Érvényessége:

- érvényességi ideje: három év
- elfogadása: ha az intézmény és tagóvodák nevelőtestületi külön-külön legalább 66%-os arányban elfogadja.

Módosítása:

A program módosítását kell kezdeményezni:

- jogszabályi változás esetén
- a nevelőtestület 66%-ának írásos kérésére
- intézményvezető javaslatára.

A módosítást a nevelőtestület fogadja el, az intézményvezető hagyja jóvá.

Nyilvánosság:

A Pedagógiai Programot nyilvánosságra kell hozni, és biztosítani kell a hozzáférés lehetőségét. A Programról készült ismertető csak tájékoztató jellegű.

A programot elhelyezzük:

- Székhely Intézményben, Telephelyen, Tagóvodákban (vezetői irodában)
- Az intézmény honlapján.

III. Legitimációs záradék

A Pedagógiai Programot a nevelőtestület fogadja el, és az intézményvezető jóváhagyásával válik érvényessé. A **pedagógia program módosítását** az intézmény és tagóvodák **nevelőtestületei 2022. augusztus 31 nap hatállyal** elfogadták, melyet legitimációs záradék formájában rögzítettek. Az elfogadást a nevelőtestületek jelenlévő képviselői aláírásukkal tanúsították. Az intézmény a pedagógiai Programjának véleményezési jogát biztosította. Szülői Szervezetek, Nemzetiségi Önkormányzatok, Szentlőrinci Kistérségi Többcélú Önkormányzati Társulás számára.

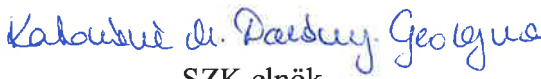

Molnár Judit
Főigazgató

Záradék:

Az intézményvezető a Pedagógiai Programot 2022.08.31. napján 1/4 -2022. számú határozatával jóváhagyta. A Pedagógiai Program 2022/2023-es nevelési évtől, 2022. 09. 01.-től lép hatályba.

Legitimációs záradék

Az intézmény OM azonosítója: 202346	Készítette: Molnár Judit Főigazgató
Legitimációs eljárás	
Nevelőtestületi elfogadás határszáma: 1/3-2022 Nevelőtestület nevében	 Illésné Sebők Veronika Tagintézmény igazgató-helyettes
Véleményezők	
1. Magasabb jogszabályban biztosított általános véleményezési joggal élve. Lakatos Cecília munkaközösség vezető	2. 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 118. § (3) a) pont Az óvoda szakmai munkaközössége nevében: Illésné Sebők Veronika Tagintézmény igazgató-helyettes
3. Nkt. 72. § (5) Szülői Szervezet a Pedagógiai programról szóló tájékoztatást megkapta. SZK elnök	
A fenntartó a Pedagógiai programról szóló tájékoztatást megkapta. A Pedagógiai Programban foglaltak a fenntartónak többletköltséget nem tartalmaz. Egyetértését kinyilvánította és hozzájárulását megadja. Vér József Szentlőrinci Kistérségi Többcélú Önkormányzati Társulás elnökhelyettese	
Pedagógiai programját az intézményvezetője a 1/4-2022 számú határozatával jóváhagyta: Molnár Judit Főigazgató	
A dokumentum jellege: Nyilvános	Megtalálható: www.szentlorinciovoda.hu óvodatitkári irodában, vezetői irodában
Hatályos: A kihirdetés napjától visszavonásig.	
Verziószám: 1/2022.	Készült: 6 példányban
Iktatószám: 2-51/2022	

Módosítások:

1. Módosított változat 2010.06.14.
2. Módosított változat 2013.08.25.
3. Módosított változat 2014.06.30.
4. Módosított változat 2015.08.19.
5. Módosított változat 2017.08.28.
6. Módosított változat 2018.09.27.
7. Módosított változat 2019.08.30.
8. Módosított változat 2020.08.28.
9. Módosított változat 2022.08.31.